MEMÊ ALAN DERDIKEVE TÛRNEYÊ

Bi Memê Alan sermest dibin

Navenda Çanda Mezopotamya bi Koma Dansê ya Memê Alan xwe ji tûrneya Tirkiyeyê re amade dike. Koma Dansê ya NÇM'ê dê sahneya xwe ya yekemîn li Navenda Çandê ya Selahattîn Akçîçek pêşkêş bike

DESTANA Memê Alan ku di wêjeya kurdî de cihekî taybet û girîng digire ji aliyê Koma Dansê ya NÇM'a Îzmîrê ve bû lîstik. Destana ku derhêneriya wê ji aliyê Hamîde Yuksel û koreografiya wê jî ji aliyê Rojîn Onurlu ve hatiye kirin cara yekemîn li Navenda Çandê ya Selahattîn Akçîçek derdikeve pêşberî temaşevanan. Destana Memê Alan ku bi sedsalan e bi riya dengbêjiyê heta îro hatiye, li NÇM'a Îzmîrê ji aliyê Koma Dansê ku ji 20 kesan pêk tê ve hate amadekirin... RÛPEL - 6

CEJNA ZIMANÊ KURDÎ:

Bernameya Kurd Derê ya cejnê

Serokê Kurd Derê Ahmet Aday, bernameya xwe ya li Enqereyê ya tekîldarî Cejna Zimanê Kurdî diyar kir û bang li hemû kesên di mijara ziman de bihîstiyar in kir ku tevli bernameyê bibin. Cejna Zimanê Kurdî ku ji aliyê Kongreya Neteweyî ya Kurdistanê ve di 2006'an de hat îlankirin wê bi çalakiyên cur bi cur bê pîrozkirin. Li Enqerê wê di çarçoveya Cejna Zimanê Kurdî de çalakiyên cur bi cur werin lidarxistin... RÛPEL -6

Hawar

Rojnameya Rojane

14 Gulan 2009
Pêncşem
Sal: 1
Hejmar: 9
Buha: 50 Kr

Kurdî qedexe ye... R - 3

Çav li Îmraliyê ne

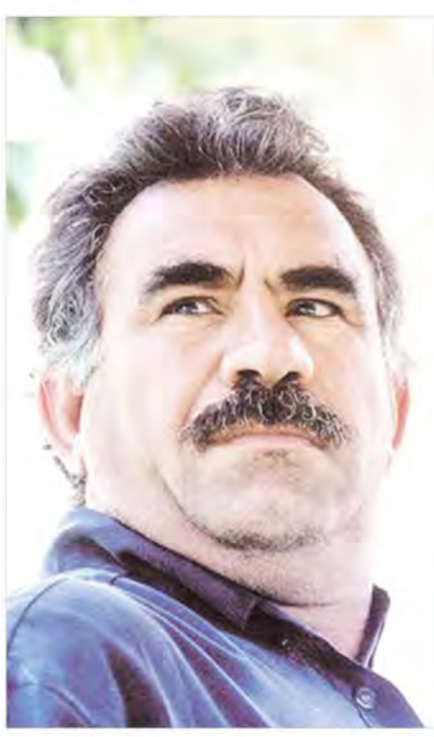

Piştî nîqaşên li ser çareseriyê û diyalogê niha çav li ser daxuyaniyên Lîderê PKK'ê Abdullah Ocalan in. Parêzerên Ocalan piştî nîqaşan di rojevê de cara yekemîn duh çûn Îmraliyê. Rewşenbîran jî xwest ku ev pêvajoya erênî neyê hingavtin û şensê ji bo çareserî û diyalogê bê bikaranîn

ERTUGRUL OZKOK XWESTIBÛ BIÇE ÎMRALIYÊ

Lîderê PKK'ê Abdullah Ocalan vê hefteyê dê ji bo atmosfera di çarçoveya nîqaşên ji bo çareseriya pirsgirêka kurd de derketine holê çi bêje, tê mereqkirin. Beriya ku naveroka hevdîtina Ocalan ya bi parêzeran re aşkera bibe, me notên hevdîtinê yên Ocalan ku piştî hilbijartinên 29'ê adarê pêk hatine vekolan û peyamên dayîn derxistin. Piştî rêzenivîsa nivîskar Hasan Cemal, Gerînendeyê Giştî yê Hurriyetê Ertugrul Ozkok xwestibû biçe Îmraliyê û bi Ocalan re hevpeyvînekê pêk bîne.

'HÛN XWE JI BO AŞTIYÊ AMADE BIKIN'

Piştî hilbijartinê yêkemîn notên hevdîtinê yên Ocalan di 3'ê nîsanê de bi raya giştî re hatin parvekirin. Di vê hevdîtina ku di 1'ê nîsanê de pêk hatîbû de peyama amadekariyên pêvajoyeke aştiyane dane. Ocalan gotibû heke dewlet bixwaze pê re diyalogê pêk bîne pêwîst e bi rengekî girêdayî hiqûqê û demokratîk xwe organîze bike. Ocalan ji bo diyalogê jî xwestibû merc bên afirandin û wiha gotibû: "Ku dewlet dixwaze li ser bingehê Komara Demokratîk pirsgirêkê çareser bike em dikarin guftûgo bikin."... *RÛPEL - 4*

Ev çi nakokiya mezin e?

Wezîrê Karên Hundir Beşîr Atalay, li hemberî daxwazên ji bo navên gundan ên kurdî dîsa bên dayîn, got "Eger ji herêman daxwaz hebin, dibe. Ji bo çi dê nebe." Lê derket holê ku Dadgeha Îdarî birayara Meclîsa Giştî ya Bajar a Amedê ya ji bo li cem navên tirkî yên gundan ên kurdî jî bên nivîsîn bi hiceta "Navên kevn di nava gel de bi şiklekî ne fermî tên bikaranîn, eger ev biryar pêk bê dê hewesa ji bo bikaranîna navên berê bi pêş bixe" veto kir. Piştî Qeymeqamiya Kayapinarê navên wekî Roşna, Şîlan û Rojda ku Şaredariya Kayapinarê dane sê parkan red kirin, li Dadgeha Îdarî ya Amedê doz vekir... *R.3*

Kê ji bo diyalog û çareseriyê çi got?

Ji TESEV'ê Lêkolîner Dîlek Kurban: Tişta herî bi wate ew e ku hikûmet bi DTP'ê re têkeve nava diyalogê. Ji bo PKK çekan deyne divê serastkirinên qanûnî yên teşwîk bikin bên çêkirin.

Dadgerê Teqawît Albay Umît Kardaş: Çareseriya pirsgirêka kurd û heta pirsgrêkên din jî dê bi makeqanûneke nû mimkûn be. Pirsgirêka kurd bi 2-3 guhertinên sembolîk çareser nabe.

Parêzer Sezgîn Tanrikulu: Daxuyaniyên ji aliyê Murat Karayilan ve hatine dayîn girîng in. Bi nirxandina lihevkirinê dê li hevkirina ji bo çareseriyê pêk bê. Bi vê yekê dê bingehê axaftinê bê avakirin.

Prof. Dr. Mîthat Sancar: Nîşaneke girîng a ji bo niyetê, gavên biçûk û jest pêwîst in. Divê rayedar niyeta xwe ya ji bo çareseriyê nîşan bidin.

Prof. Dr. Dogu Ergîl: Di pirsgirêka kurd de sendroma 'deja vu' ango ev tişt berê jî çêbûbû tê jiyîn. Berê tiştek çêbûye û ew tişt tim tê dubarekirin. *R.4*

Jin hê jî li Helepçeyê reş li xwe dikin

Dayikên Helepçê hê jî cilên reş li xwe dikin. 21 sal berê Rejîma Baasê li Helepçeyê 5 hezar kes kuştin û bi hezaran jî birîndar kirin. Yên ku di wê demê de biçûk bûn niha mezin bûne û fem dikin ka çima dayikên wan cilên reş li xwe dikin. Hemîdê 32 salî li bazara Altun ya Helepçeyê cil û bergên jinan difiroşe. Hemîd dibêje: 'Kêfa min ji cilên reş re tê û her cilên reş li xwe dikim. Reşpoşîn li vî bajarî, bi wê çîroka tehl û trajediya ku hatiye serê xelkê bajêr ve girêdayî ye."... *RÛPEL - 7*

www.arsivakurdi.org

Bi gotinên sergirtî çareserî nayê

SERCAN AYDIN

Li Tirkiyeyê şertên çareseriyê amade bûne. Heke fermandarên kevin ên hêzên derya û bejahî û gelek generalên din dibêjin divê ev pirsgirêk were çareserkirin, tê wê wateyê ku şertên çareseriya demokratîk amade ne

Serokkomarê Tirkiyeyê Abdullah Gul li hewayê dibêje; pirsgirêka Tirkiyeyê ya bingehîn Pirsgirêka Kurd e. Tu kes nîn e nizanibe ku pirsgirêka Tirkiyeyê ya bingehîn pirsgirêka kurd e. Berî niha 50 salî Menderes jî berî ku bê darvekirin, li ser pirsekê gotibû; pirsgirêka Tirkiyeyê ya bingehîn pirsgirêka kurd e. Niha li kolanê, welatiyekî ji rêzê jî dibêje pirsgirêka Tirkiyeyê ya herî bingehîn pirsgirêka kurd e.

Têrênake ku bê gotin pirsgirêka Tirkiyeyê ya bingehîn pirsgirêka kurd e. Mafên gelekî yên neteweyî yên bingehîn ji aliyê dewletê ve jê hatine standin. Pirsgirêka Kurd pirsgirêka standina van mafan e. Ji ber wê bersivadayîna pirsa 'wê ev pirsgirêk çawa çareser bibe' girîng e.

Wê nasnameya vî gelî bi awayekî fermî bê qebûlkirin? Wê îradeya wî ya siyasî ya demokratîk bê qebûlkirin, bê naskirin? Wê perwerdeya bi zimanê dayîkê bê qebûlkirin? Heta ku pirsgirêka kurd qebûlkirina van mafan neyê qebûlkirin, wê tu wateya gotina 'pirsgirêka kurd heye' tunebe.

Serokkomarê Tirkiyeyê dibêje; ji bo çareserkirina vê pirsgirêkê firset çêbûye. Serokfermandarê Tirkiyeyê jî wê rojê got; firseta tunekirina PKK'ê çêbûye. Em jî dibêjin firseta çareseriyê derketiye. Bi awayekî din di paşxistina çareseriyê de tu faydeya Tirkiyeyê nîn e. Ji ber wê ka ev gotina firsetê tê çi wateyê divê bê aşkerakirin. Tê dîtin ku firset cuda cuda tê şîrovekirin.

Serokfermandar dibêje; firseta tunekirina PKK'ê derketiye. Serokfermandar firseta operasyon û komkujiya siyasî ya li ser DTP'ê, weke firseta tunekirina Tevgera Azadiya Kurd datîne holê. Ji ber vê yekê divê serokkomar û hikûmet vê firsetê ne wekî firseta tunekirinê, bi gotin û helwestên xwe firseta çareseriya bingehîn deynin holê.

Berî niha bi deh rojan serokfermandar got; 'ji bilî hinek mafên şexsî tu mafên ku civakekê biafirînin nayên qebûlkirin. Serokfermandarê artêşê yê kevin, dibêje; 'wê PKK dev ji mafê perwerdehiya bi zimanê dayîkê bernede, wê bixwaze ku nasnameya kurd bikeve destûra bingehîn. Nirxandinên wisa kirin û got; 'ev nayên qebûlkirin.'

Heta ku gelê kurd weke civakeke cuda neyê qebûlkirin, heta ku weke îradeya siyasî ya demokratîk mûxatab neyên dîtin û heta perwerdeya bi zimanê kurdî neyê qebûlkirin, dê pirsgirêk çawa çareser bibe? Ev rastî tev pêwîst dibînin ku gotinên serokomar bên vekirin. Gotina 'pirsgirêka Tirkiyeyê ya herî bingehîn pirsgirêka kurd e' gavek e.

Pirsgirêka kurd ne tenê pirsgirêka Tirkiyeyê ya bingehîn e, çareserkirina vê pirsgirêkê di heman demê de şertê demokrasiyê yê jêneger e. Ji ber wê em nabêjin gotinên Abdullah Gul ne girîng in, lê em li bendê ne ku nava wan gotinan bê dagirtin. Lewre gelê kurd û hêzên demokratîk mafê wan heye ku biguman nêzîk bibin û vê bipirsin; gelo, ev mijûlkirin e an na.

Piştî 29'ê Adarê AKP lewaz bûye. Ji gelek aliyan ve bi ser de diçin. Ji ber wê ev tê bîra mirov; gelo dibe ji bo ku hikûmet nefesekê bistîne kurdan û hêzên demokratîk mijûl dike.

Ev aşkera ye ku heta niha di vê mijarê de gelek caran serî li xapandinên wiha daye. Herî zêde Tirkiyeyê ji vê zirar dîtiye. Ji ber vê eger çareserî pêk were, divê di vê mijarê de her tişt zelal be. Aşkera ye ku ji bo çareseriyê li Tirkiyeyê şert gihiştine. Dibe ku berî niha bi 10 salan, 20 salan bihata gotin; ji bo çareseriyê dem divê. Lê di roja me ya îro de kesê bêje civak ne amade ye dixwaze civakê bixapîne.

Eger fermandarên kevin ên hêzên derya û bejahî û gelek generalên din dibêjin divê ev pirsgirêk were çareserkirin, tê wê wateyê ku şertên çareseriyê amade ne. Gelek derdorên civakî jî difikirin ku pêwîst e pirsgirêk bê çareserkirin.

Belê, çawa ku em dibînin firset ev e.

Yên ku dibêjin pirsgirêka kurd heye û divê bê çareserkirin, divê bicesaret bin. Çawa ku yên dixwazin pirsgirêk çareser bibe difikirin ku cesaret ji vî karî re divê û divê gavên bingehîn bên avêtin.Abdullah Gul an jî kesên din, heke dixwazin piştgiriyê ji gelê kurd û ji hêzên demokratîk bigirin, divê aşkera biaxivin û bicesaret bin. Divê ne ji bo mijûlkirin û xapandin biaxivin, divê nîşan bidin ku xwediyê îradeya çareseriyê ne.

Li Tirkiyê kîjan hêz an kesayet îradeya çareseriyê derxe holê wê piştgiriyeke mezin bistîne. Eger bi awayekî aşkera ji gelê Tirkiyê re bêjin pêwîst e ev pirsgirêk bê çareserkirin, kesên di vê mijarê de xwe bidin pêş wê ji gelê Tirkiyê jî piştgiriyê bistînin. Yên nexwazin pirsgirêk çareser bibe wê bandora wan tinebe. Lêbelê heta ku ne bi cesaret bin û eşkere neaxivin, yên çareseriyê naxwazin wê serdest bibin û wê gavan bi paş ve bidin avêtin.

Yên ku nikaribin piştgiriya civakê û hêzên demokratîk bigirin nikarin vê pirsgirêkê çareser bikin. Yên vekirî neaxivin nikarin vê pirsgirêkê çareser bikin. Di mijara pirsgirêka kurd de, yên vekirî biaxivin, wê kelemên lê pêşiya xwe yên hundir û derev jî di rojekê de ji holê rakin.

Yê ku bêje ezê pirsgirêka kurd çareser bikim, ne yek ji 100 mezinên tirkan, wê bibe yek ji 5 mezinên tirkan. Eger îro ji Ozal tê heskirin, ji ber cesareta wî ya di pirsgirêka kurd de ye. Abdullah Gul an jî yên din yên dixwazin pirsgirêkê çareser bikin bila netirsin. Eger vekirî bin wê piştgiriyê bigirin, eger ne vekirî bin, nikarin tu gavan biavêjin.

Hin dibêjin; eger em di pirsgirêka kurd de gavên bingehîn biavêjin, wê civaka tirk li hemberî me derkeve, ev ne rast e. berevajiyê wê, yê bêje ezê pirsgirêka kurd çareser bikim, li Tirkiyeyê dê bibe lîderê siyasî yê herî mezin. Wê Deniz Baykal jî û yên din jî werin ser rê.

Tişta pêwîst tenê ew e ku vê pirsgirêkê nekin pirsgirêka partiyekê û bi taktîkî nêzîk nebin. Bêguman yên taktîkî nêzîkî vê pirsgirêkê bibin, yên ji bo berjewendiyên siyasî nêzîk bibin û hedefa wan xapandin be, wê di vê pirsgirêkê de piştgiriyê negirin.

TEKÎN (Şaban TEMEL)

HARÛN (Melek TEMEL)

DEVRÎM (Ekrem TEMEL)

MIHYEDÎN (Mehmet TEMEL)

ROJHAT (Ayhan TEMEL)

BÎRANÎN

Beriya ku welatê min bibe dojeh misteke bihuştê bû.
Ji kaniyên wê aveke zelal diherikî..
Û zeviyên wê heşîn bûn...
Dema ku li her derê tofan radibû...
Hûn dijminên tariyê û dostên ronahiyê bûn.

Tekîn bû pêşengê we û we hemûyan da ser riya wî ya ronî...
Em we gulên azadiyê bi dil û can bi bîr tînin...

Li ser navê malbatê Saîme, Ahmet, Narîn, Melezxan, Esat û Mîkail

BAGER (Nusret TEMEL)

Deng

Îran li dijî diyalog û çareseriyê ye

tayiptemel@walla.com TAYÎP TEMEL

Li her çar parçeyên Kurdistanê û li Rojhilata Navîn nîqaşên li ser pirsgirêka kurd cudatir û dewlemendtir dibin. Her alî ji hêla xwe ve dixwaze mohra xwe li vê pêvajoyê bide. Tirkiye ji çar aliyan ve hewl dide ku li ser pirgirêka kurd û rewşa PKK'ê hevdîtinan pêk bîne. Ji bo vê yekê mekanîznameyek bi navekî nû ava kir.

Ew hevdîtin nîşan didin ku edî pirsgirêka kurd tenê Tirkiyeyê eleqedar nake û hemû hêzên li Rojhilata Navîn hesaban dikin ji nêz ve eleqedar dike. Hebûna PKK'ê û têkoşîna wê bi taybetî jî herî zêde bandorê li ser siyaseta Amerîkayê dike.

Lê hin têkiliyên balkêş hene di nava hin dewletan de hene. Yek ji van dewletan Îran e. Dema li Tirkiyeyê hewayê aştî û biratiyê hindik be jî pêk tê û nîqaşên çareseriya bi diyalog û demokrasiyê derdikevin pêş, helwesta Îranê diguhere. Îran yekser dixwaze şer û pevçûnên di navbera Tirkiye û PKK'ê de zêde bibin. Mînaka herî dawî di roja ku Serokkomar Gul peyamên êrênî dan de Artêşa Îranê Colemêrg da ber topan. Topebarana gund û bajarokên Colemêrgê ji aliyê Artêşa Îranê ve ne tesadûf e û ne jî encameke şaştî û xeletiyekê ye. Ew dem û wext pir bi zanebûn hatiye tercîhkirin.

Wekî ji berê de tê gotin ku çareseriya Pirsgirêka Kurd li Tirkiyeyê di warê êrênî û neyînî de bandorê li ser polîtîka û siyaseta gelek dewletên cîran jî dike. Heta niha Amerîkayê dixwest li ser esasê Pirsgirêka Kurd ji Tirkiyeyê tavîzan bistîne. Heta mirov dikare bibêje ku Amerîkayê destûr nedida ku Pirsgirêka Kurd li Tirkiyeyê bê çareserkirin. Wekî tê zanîn gelek nîqaş li Tirkiyeyê li ser Pirsgirêka Kurd çêbûn.

Aşkera ye ku ne hêzên biyanî û ne jî Îran, naxwaze ku însiyatîfa çareseriya Pirsgirêka Kurd bikeve destê kurdan û Tirkiyeyê. Ew dixwazin ku vê pirsgirêkê wekî mijara şantajê û kartekê di destê xwe de bigirin. Di dema borî de gelek caran derket holê ku Tirkiye jî naxwaze ku însiyatîfa çareseriya Pirsgirêka Kurd bikeve destê Îranê. Her du dewletên navborî jî ji bo neçareseriya pirsgirêkê di nava pêşbaziyeke mezin de ne. Heke yek bixwaze çareser bike jî, ya din dibêje çareser neke. Dema nîqaş li Tirkiyeyê li ser çareseriya Pirsgirêka Kurd çêdibin, Îran dibêje ez amade me ji bo ku alîkariyê bidim te, ji bo şerê te yê li dijî PKK'ê. Bi vê gotina xwe dest bi êrîşan dike û baweriyê dide Tirkiyeyê ku ew bi piştgiriya Îranê dikare bi ser hêzên PKK'ê de biçe û bi vî awayî encamê bigire.

Dewleta Îranê xwedî kevneşopiyeke kûr a siyasî ye. Ew jî ji berê de dixwaze kurdan bike mijara bazarê li hemberî Tirkiyeyê û bi vî rengî îtîfaqên nû ji xwe re çêbike. Her wiha Îran di warê dîplomatîk de bi Çîn û Rûsyayê re têkiliyên xurt dimeşîne. Îran dixwaze ji nakokiyên di nava Rûsya, Ewropa û Amerîkayê de sûdê werbigire û her wiha dixwaze bi Rûsya, Çîn û Hindistanê re blokeke li gorî xwe çêbike.

Armancake din a esasî ya siyaseta Îranê jî ew e ku dixwaze li ser kurdan bazarê bi Tirkiye û hêzên din re bike. Kurdan ji xwe re dike amûrê bazarê.

Heke ji ber vê yekê jî be divê rayedarên Tirkiyeyê û derdorên demokrat û aştîxwaz baş bizanin ku dema çareseriyê û diyalogê hatiye û derbas jî bûye. Heke ev yek neyê kirin dibe ku Tirkiye însiyatîf û şansê ketiye destê wê dîsa winda bike.

HAWAR
Aram Basın Reklam ve Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.
Adına İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Bedri ADANIR
Adres: Kooperatif Mahallesi Gevran Caddesi 1 Geçit. Sarıoğlu Apt. Kat: 4 No:14 Ofis Yenişehir - Diyarbakır
TEL: 0 (412) 229 00 30
Fax: 0 (412) 229 00 39

Baskı ***(ÇAP):***
Stenbol: Gün Matbaacılık, Reklam, Film, Basım, Yayın, Tan. San. Tic. Ltd. Şti. Beşyol Mah. Akasya Sok. No: 23/A Sefaköy - Küçükçekmece İstanbul
Tel: 0 (212) 580 63 80
Edene: Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık, Kağıtcılık A.Ş İstîklal mah. İstîklal. Cad. ***No:*** 44 Seyhan Edene
Yayın Türü: Süreli

www.arsivakurd.org

Dengê Wezîr naçe Walî û Dadgerê Amedê

Li Tirkiyeyê di navbera sazî û dezgehên fermî de nakokiyeke mezin heye. Li hêlekê Wezîr Atalay ji bo ku navê kurdî jî ligel navê tirkî bê nivîsandin daxuyanî dide lê dadgeh û waliyên herêmê berovajî vê daxwaza wezîr biryaran didin

Wezîrê Karên Hundir Beşîr Atalay, li hemberî daxwazên ji bo navên gundan ên kurdî dîsa bên dayîn, got "Eger ji herêman daxwaz hebin, dibe. Ji bo çi dê nebe." Lê derket holê ku Dadgeha Îdarî birayara Meclîsa Giştî ya Bajar a Amedê ya ji bo li cem navên gundan ên tirkî navên wan ên rastîn ên kurdî jî bên nivîsîn bi hinceta "Navên kevn di nava gel de bi şiklekî ne fermî tên bikaranîn, eger ev biryar pêk bê dê hewesa ji bo bikaranîna navên berê bi pêş bixe" veto kir. Serokê Meclîsa Giştî ya Bajar a Amedê Şeyhmus Bayhan, destnîşan kir ku tevî vetoyê dê careke din Meclîs heman biryarê bigire.

Dê navên tirkî bên jibîrkirin

Meclîsa Giştî ya Bajar ji nû ve kom bû. Di civînê de hate diyarkirin ku biryara hatiye girtin "ne guhertina nav e", tenê dê li bin navên nû di nava kevanê de navên berê jî bên nivîsîn û biryara hatiye girtin ji bo bê qebûlikirin dîsa ji Walîtiyê re hate rêkirin. Walîtiyê, vê carê ji bo betalkirina biryarê li 1'emîn Dadgaha Îdarî ya Amedê doz vekir û biryar betal kir. Dadgehê di hincetê de wiha got: "Eger bi navên nû re navên berê jî bên nivîsîn dê mirov di bikaranînê de zehmetiyan bikişînin." Di hincetê de hate destnîşankirin ji ber ku navên berê di nava gel de bi şiklekî ne fermî tên bikaranîn, bi vê biryarê ji bo bikaranîna navên berê hewesa gel tê pêşxistin. Di hincetê de hate diyarkirin eger ev yek pêk bê dê navên nû piştî demekê di nava gel de bên jibîrkirin

Bayhan: Gel navê kurdî dixwaze

Serokê Meclîsa Giştî ya Bajar a Amedê yê DTP'î Şeyhmus Bayhan, destnîşan kir ku gelê herêmê ji sedî 90 kurd e û li herêmê tu kes navên gundan bi tirkî bi kar nayne û got: "Yanî navên kurdî zêdetir tên bikaranîn. Li vir kesên derdê xwe ji me re vedibêjin navên gundan ne bi tirkî bi kurdî bi kar tînin. Lê walîtî û dadgeh daxwaza gel a ji bo navên berê ên gundan li ber çavan negirt û red kir. Bayhan da zanîn ku daxuyaniya Wezîrê Karên Hundir Beşîr Atalay girîng e û wiha pê de çû: "Li ser vê daxuyaniyê em ê cereke din biryarê bigirin û daxwazên xwe bînin ziman." AMED / DÎHA

Dadgehê navên kurdî yên parkan red kir

Piştî Qeymeqamiya Kayapinarê navên weki Roşna, Şilan û Rojda ku Şaredariya Kayapinarê dane sê parkan red kirin, Şaredariyê li Dadgeha Îdarî ya Amedê doz vekir. Dadgehê daxwaza rawestandina bicihanîna biryarê ya Şaredariya Kayapinarê red kir.

Şaredariya Kayapinarê di sala 2009'an de 3 parkên nû çêkirin û navên Rojna, Şîlan û Rojda li parkan kirin. Lê Qeymeqamiya Kayapinarê daxwaza Şaredariyê red kir. Li ser vê yekê Şaredariyê ji Dadgeha 2'yemîn a Îdarî ya Amedê xwest ku biryara Qeymeqamiyê ji holê rake. Lê dadgehê piştgiriya Qeymeqam kir û daxwaza Şaredariya Kayapinarê red kir. Dadgeh dê niha jî doza Şaredariyê ya ji bo betalkirina biryara Qeymeqamiyê vekirî, bi encam bike. Di vê navberê de dadgehê li ser doza Şaredariya Kayapinarê vekirî ji Qeymeqamiyê sedema redkirina navên parkan xwest. Di bersivê de biryara Dadgeha Şêwirmendiyê ya der barê Şaredariya Sûrê de ku bi boneya Şarevaniya Pirzimanî girtî bi bîr xist û wiha got: "Şaredarî dema ji bo komên civakê yên cuda xizmetê dike divê li gorî pîvanên Makeqanûnê û zagonan tevbigerin. Ji ber vê yekê ji bilî tirkî navdayîna cihekî bajar li gorî 1'emîn Xala Rêziknameya Nûmaredayînê ya di 1998'an di Rojnameya Fermî de hatiye weşandin, hatiye redkirin. Di encama lêkolîna me ya li ser daneyên Saziya Zimanê Tirkî de navên dayne parkan di tirkî de nîn in."

Dadgeh piştî vê bersiva Qeymeqamiyê dê daxwaza Şaredariya Kayapinarê binirxîne û biryarê bide ka Şaredarî dikare van navan li parkan bike an na. AMED

ÎHD'ê bertekên tund nîşan dan

Binçavkirina rêveberên Navenda Giştî ya ÎHD'ê li Stenbol û Dîlokê bi tundî hate şermezarkirin û hate xwestin ku ÎHD'î di zûtirîn demê de serbest bên berdan.

Şaxa ÎHD'ê ya Dîlokê û nûnerên civakî bi armanca şermezarkirina binçavkirina 4 rêveberên Navenda Giştî ya ÎHD'ê li avahiya komeleyê daxuyanî da. Seroka Şaxa ÎHD'ê Gultan Aydin girtina hevalên xwe bi tundî şermezar kir. Aydin xwest ku Tirkiye dev ji zordariyê berde û li gorî Danezana Parastina Parêzvanên Mafên Mirovan a NY'ê tevbigere.

Şaxên ÎHD û ÇHD'ê yên Stenbolê jî bi armanca şermezarkirina binçavkirinan li Qada Galatasarayê daxuyanî dan çapemeniyê. Serokê Rêxistina DTP'ê ya Stenbolê Halîl Aksoy, kedkarê sînemayê Yusuf Çetîn, parêzerê ÇHD'ê Kemal Aytaş, Serokê Şaxa ÎHD'ê Gulseren Yolerî û gelek kes beşdarî daxuyaniyê bûn. Koma pankarta, "Parêzvanên mafên mirovan serbest berdin" vekir binçavkirin protesto kirin. Rêvebera ÎHD'ê Ozlem Gumuştaş daxuyanî xwend û xwest ku hevalên wan di zûtirîn demê de serbest bên berdan. Gumuştaş xwest ku Tirkiye li gorî peymanên mafên mirovan û Danezana Parastina Parêzvanên Mafên Mirovan a NY'ê tevbigere. DÎLOK/STENBOL / DÎHA

Seroka DTP'ê ya Konyayê hat girtin

KONYA

Polîsan duh bi ser Rêxistina DTP'ê ya bajarê Konyayê de girt û li avahiyê lêgerîn kir. Di çarçoveya operasyona di saetên serê sibê de destpêkir de piranî xwendekar, gelek kes hatin binçavkirin. Operasyona di 14'ê nîsanê de li hemberî DTP'ê destpêkirî berdewam dike. Yekîneyên Midûriyeta Polîsan a Konyayê duh di seatên serê sibê de bi ser gelek malan û Rêxistina DTP'ê ya Konyayê de girt. Di serdagirtinê de li avahiyê lêgerîneke hûr hate kirin. Di encama serdagirtina malan de piraniya wan xwendekar gelek kes hatin binçavkirin. Hate zanîn ku li mala Seroka Rêxistina DTP'ê ya Konyayê Ayfer Almaz jî lêkolîn hatiye kirin. Li avahiya bajar lêgerîneke hû hat kirin. Navên kesên heta niha hatine binçavkirin ên hatin zanîn wiha ne: Zelîha Belge, Huseyîn Belge, Eylem Almaz, Gokhan Sefîl û kesên paşnavên wan nehatin zanîn Umît, zumeyen û Mustafa. Kesên hatin binçavkirin

ÎHD: Li girtîgehan kurdî qedexe ye

Şaxa ÎHD'ê ya Îzmîrê têkildarî binpêkirinên mafan ên li 2'yemîn Girtîgeha Tîpa F a Kiriklarê raporek amade kir. Di raporê da hate daxuyandin ku hemû girtiyên ku bi kurdî diaxivin rastî cezayên dîsîplînê yên giran tên. Hate diyarkirin ku girtiyan jî xwestiye heyetek ji ÎHD'ê pêk tê bi rêveberiya girtîgehê re hevdîtinan bike û raya giştî jî bo binpêkirinan agahdar bike.

Şaxa ÎHD'ê ya Îzmîrê têkildarî binpêkirinên mafan ên li 2'yemîn Girtîgeha Tîpa F a Kiriklarê raporek amade kir. Rêvebera Şaxa ÎHD'ê ya Îzmîrê Canan Uçar ku bi girtiyan re hevdîtin pêk anî, daxuyand ku girtîgeh wekî Wezîrê Dadê yê berê Mehmet Alî Şahîn îdia kirî, bêpirsgirêk nîn e. Di raporê de hate diyarkirin ku piştî Necmî Uçler wekî midûrê girtîgehê hatiye şandin heta niha hemû girtiyên bi kurdî diaxivin rastî cezayên dîsîplînê yên giran tên. Di raporê de ev agahî hatin dayîn: "10 saet mafê sohbetê bi temamî nayê bikaranîn. 2 seat hevdîtin, 4 seat xebata atolyeyê û seatek ji bi sporê tê sînorkirin. Ji bilî xizman, mafên girtiyan hene bi 3 kesên din re jî hevdîtinê pêk bînin. Eger ev maf piştî hate girtin di nav 10 rojan de neyê bikaranîn, tê asteng kirin. Daxwazên guherandina cih tên redkirin. Mafê bikaranîna cihên hevpar ji holê hatiye rakirin. Di dema lêgerînan de pêkanînên rûmeta mirovan dişikênin pêk tên."

Ji bo ziman çalakî li dar xistin

Di raporê de hate daxuyandin ku di dema bi girtiyên bi navên Selahattin Mete, Ahmet Kaya û Ridvan Şahîn re hevdîtin dikir de girtiyên din bi armanca daxwazên xwe bînin ziman li deriyan xistine û çalakî kirine. Di raporê de daxwazên girtiyan ên ji rayedariya girtîgehê jî hatin vegotin. Li gorî raporê girtî van daxwazan dikin:

- "Bila derfeta kirîna kovar, rojname, pirtûkên kurdî û weşanên bi kurdî bidin
- Bila pêkanînên derveyî rûmeta mirovan ên di dema lêgerînê de bi dawî bibin
- Bila mafê hevdîtina 3 kesên nexizmên girtiyan bi 10 rojan neyê xespkirin
- Bila sînorkirina pirtûkan bê rakirin
- Bila astengiyên li pêşiya guherandina odeyan rabe
- Bila cudakariya girtî û hikûmxwaran bê rakirin û astengiya li hemberî bikaranîna qadên havpar bê rakirin
- Bila helwesta arastekirinê ya psîkolog û pedagogan ji holê rabe
- Bila parvekirina pirtûk û eşyayan neyê astengkirin.

Daxwaza bila ÎHD raporekê çêke

Uçar têkildarî mijarê anî ziman ku girtiyan diyar kiriye rayedariya girtîgehê riyên diyalogê digire û ev tişt anîn ziman: "Bila heyeteke endamên ÎHD'ê û parêzvanên mafên mirovan di nav de bê avakirin. Ev heyet bila bi girtiyan re biaxive û raporekê amade bike. Her wiha bila heyet derbarê mijara girtiyan de raya giştî agahdar bike." Şaxa ÎHD'ê ya Îzmîrê jî li ser daxwaza girtiyan dê di rojên pêş de daxuyaniyekê bide. ÎZMÎR / DÎHA

DTP'ê nerazîbûn nîşanî êrîşan da

ISPARTA

Rêxistina DTP'ê ya Ispartayê têkildarî êrîşa nijadperestan a li hemberî meşa bi armanca bîranîna Denîz Gezmiş û hevalên wî pêk hatî de, li avahiya partiyê daxuyaniyek da çapemeniyê. Di daxuyaniya ku SDP'ê ji piştgirî dayê de Zelîha Şenturk bi bîr xist ku di encama êrîşê de 8 kes birîndar bûne. Şenturk diyar kir ku hemû çalakiyên wan ên demokratîk rastî êrîşan tên û wiha got: "Ev êrîş li gorî helwesta polîsan pêk tên. Bi awayê herî paşverû êrîşî derdorên demokratîk tê kirin. Ev êrîş ji operasyona di 14'ê nîsanê de li hemberî DTP'ê pêk hatî cuda nîn e."

Waliyê Wanê biryara lêkolîna înfazan veto kir

Meclîsa Giştî ya Bajar a Wanê ku bi armanca lêkolînkirina binpêkirinên mafan, koçberî û mirinên di van demên dawî de li sînorê Îran û Tirkiyê pêk tên bi yek dengî biryar da ku komîsyonên "Koçberî", "Jin", "Kontrolkirina lêkolîna îhaleyan", "Têkoşîna li hemberî xizaniyê", "Mafên mirovan", "Kontrola sînor" bên avakirin. Lê Waliyê Wanê ev daxwaz qebûl nekir.

Meclîsa Giştî ya Bajar a Wanê ku yekem civîna xwe di meha nîsanê de pêk anî, di civînê de ji ber binpêkirinên mafên mirovan û mirinên di van demên dawî de li ser sînorê Îran û Tirkiyê pêk tên biryar girt ku 6 komîsyonên lêkolînê bên avakirin. Piştî ku DTP'ê di Meclîsa Giştî ya Bajar de hejmara xwe zêde kir, Waliyê Wanê Çakacak êdî tevî civînên meclîsê jî nebû. Ev helwesta Walî bû sedema nerazîbûnan. Endamê Meclîsa Giştî ya Bajar ê DTP'î Alî Kalçik ku li hemberî biryara Walî nezarîbûn nîşan da, diyar kir ku komîsyonên bi vî rengî li Enqere û Amedê jî hene. Kalçik, destnîşan kir ku ji bo avakirina komîsyonan dê teşebûsên pêwîst pêk bînin.

'Walî bi pêşdarazî biryaran dide'

Kalçik, derbirî ku bi sedema binpêkirinên li ser sînor û zêdebûna pêvçûnên li herêmê û koçberiyê li Wanê pirsgirêkên mezin rû didin. Kalçik, destnîşan kir ku wan ji bo çareserkirina pirsgirêkan komîsyon ava kirin, lê Walî bi awayekî kêfî biryara wan qebûl nekiriye û wiha got: "Pêla koçberiyê ya ber bi Wanê ve didome. Her roj li ser sînor mirov jiyan xwe ji dest didin. Ji bo çareserkirina van pirsgirêkên lezgîn me komîsyon ava kirin. Lê Walî bêyî ku pirsgirêkên heyî li ber çavan bigire biryar qebûl nekir. Em nizanin Walî çima biryara komîsyonan qebûl nekiriye."

'Divê komîsyonên meclîsê hebin'

Kalçik, derbirî ku komîsyonên wekî yên xwestine ava bikin li Meclîsa Tirkiyeyê jî hene û wiha dom kir: "Me bi armanca bi lez pirsgirêkên bajar bên çareserkirin ev komîsyon avakirin. Ev komîsiyan li Meclîsa Tirkiyê jî hene. Çawa ku li Meclîsa Tirkiyê komîsyona mafên mirovan heye, lazim e li Meclîsa Giştî ya Bajar jî hebin. Walî bi vetoya biryara komîsyonan dixwaze xebatên şaredariyê asteng bike." Kalçik, anî ziman ku ji ber qedexeya bazirganiya kesên dixwazin bazirganiya ser sînor bikin ji aliyê hêzên Îran û Tirkiyeyê ve tên kuştin. Kalçik, diyar kir ku ji ber dixwazin der heqê kuştinên li ser sînor lêkolînê bikin, astengî hatiye derxistin. Kalçik, bi lêv kir ku ji bo avakirina komîsyonan dê heta dawî hewldanên xwe bidomînin. WAN / DÎHA

www.arsivakurd.org

Çav li ser hevdîtina bi Ocalan re ne

Piştî daxuyaniyên rayedarên dewleta tirk ên di rojên borî de dayîn û peyamên Karayilan ên ku deng veda bûn, bendewariya ji bo peyamên ku dê Ocalan bide zêde bû. Parêzerên Ocalan ji bo hevdîtina asayî duh çûn Îmraliyê

NAVENDA NÛÇEYAN - AMED

Piştî hevpeyvîna qunciknûsê rojnameya Milliyetê Hasan Cemal a bi Serokê Konseya Rêveber a Koma Civakên Kurdistanê re nîqaşên li ser pirsgirêka kurd germ bûn. Serokomar Abdullah Gul di sohbeteke xwe ya bi rojnamegeran re got; 'Fersendek derketiye holê, divê pirsgirêka kurd bê çareserkirin'. Serokwezîr Erdogan û Wezîrê Karên Hundir Atalay jî peyamên nêzî vê daxuyaniyê dan. Ligel atmosfera heyî hevdîtina Rêberê PKK'ê Abdullah Ocalan a bi parêzeran re bû yek ji rojevên esasî. Peyamên Ocalan vê hefteyê bi navgîniya parêzerên xwe bide tê mereqkirin. Ocalan di hevdîtina di 6'ê gulanê de pêk hatî de anî bû ziman ku ew li ser pakêteke ji bo çareseriya pirsgirêka kurd dixebite.

Lîderê PKK'ê Abdullah Ocalan vê hefteyê dê ji bo atmosfera di çarçoveya nîqaşên ji bo çareseriya pirsgirêka kurd derketiya holê çi bêje, tê mereqkirin. Beriya ku naveroka hevdîtina Ocalan parêzerên xwe re aşkera bibe, me notên hevdîtinê yên Ocalan ku piştî hilbijartinên 29'ê adarê pêkhatine vekolan û peyamên dayîn derxistin.

'Xwe ji bo aştiyê amade bikin'

Piştî hilbijartinê yêkemîn notên hevdîtinê yên Ocalan di 3'ê nîsanê de bi raya giştî re hatin parvekirin. Di vê hevdîtina ku di 1'ê nîsanê de pêkhatîbû de peyama amadekariyên pêvajoyeke aştiyane dane. Ocalan destnîşan kir ku heger dewlet bixwaze pê re diyalogê pêk bîne pêwist e bi rengekî girêdayî hiqûqê, civakî û demokratîk xwe organîze bike. Ocalan ji bo diyalogê jî xwest ku ev şert û merc bên afirandin: "Heger dewlet dixwaze li ser bingehê Komara Demokratîk pirsgirêkê çareser bike em dikarin guftûgo bikin. Divê dewlet xwe li gorî normên hiqûqî û demokratîk organîze bike. Xuya ye dewlet ber bi rewşeke wisa ve diçe. Heger dewlet bê biçûkkirin û tenê rola oganîzasyon û koordîneyê bigire em jî dest nadin sînoran. Divê sîstemek her kes dikare xwe azad îfade bike û rêxistinbûna xwe ya azad pêk tîne çêbe. Heger tê xwestin ku PKK ber bi bingeheke siyasî ve were kişandin, ez dibêjim gerek gavên bi vî rengî bên avêtin."

'Erdogan rastiyê nabîne'

Ocalan di hevdîtina xwe ya di 14'ê nîsanê de pêk hatî de anî ziman ku 'Erdogan rastiya pirsgirêka kurd fêm nekiriye' û mînaka 8'emîn Serokomarê Tirkiyeyê Turgut Ozal bi bîr xist. Ocalan wiha gotibû: "Turgut Ozal fêm kiribû. Lê emrê wî têr nekir. Çareserî taloq bû. Divê Erdogan rastiya pirsgirêkê fêm bike û çareseriyê taloq neke. Careke din bang li birêz Erdogan û Gul dikim û dibêjim werin taloq nekim, em vê pirsgirêkê çareser bikin".

'Ji bilî min kes tiştekî nabêje'

Rêberê PKK'ê Ocalan ji bo mûxatabiya pirsgirêkê jî xwe nîşan da û got: "Ez nabêjim îleh werin bi min re biaxivin. Lê belê siyasetmedarên pirsgirêkan bi cesûrî tînin ziman nîn in. Wê bi kê re çareser bin. Kî pirsgirêkê tîne ziman, ez tînim ziman û lewma mûxatab jî ez im. Xwedî ji bilî min mûxatabek hebûya, lê belê nîn e."

Ji bo Başbûg çi gotibû?

Ocalan gotinên Serfermandarê tirk Îlker Başbûg jî nirxandin û got: 'Başbûg behsa gelê Tirkiyeyê dike û dibêje ku ev gotin ya Mûstafa Kemal e. Min berê jî gotibû û wî bersiv daye min. Lê belê kêm gotiye. Mûstafa Kemal di dewama wê gotinê de, behsa dayina xweseriya kurdan jî kiriye. Ez li bendê bûm, Başbûg fikrê Mûstafa Kemal ya ji bo dayina xweseriya kurdan jî bîne ziman. Lê dîsa jî gotinên Başbûg girîng in. Başbûg derî vekiriye, ji niha û pê ve, berpirsyarî dikeve ser milê siyasiyan."

Ocalan biryara bêçalakiya leşkerî ya heta 1'ê hezîran wekî biryareke PKK'ê nirxand, xwest ku ev hewldan bêbersiv neyê hiştin û got: "Heger siyaseta bêçareseriyê dewam bike, wê rê li ber teqîn û bûyerên mezin veke."

'Pakêtekê amede dikim'

Rêberê PKK'ê Ocalan di hevdîtina xwe ya ku di 6'ê gulanê de pêk hatibû de jî peyamên ji bo çareseriya pirsgirêka kurd dabûn. Ocalan di vê hevdîtina xwe ya dawî de anîbû ziman ku divê pirsgirêka kurd di hundir de bê çareserkirin û gotibû 'ez li ser pakêteke çareseriyê dixebitim'. Ocalan wiha gotibû: "Ez li ser pakêteke çareseriyê dixebitim. Hin derdor bi riyên cur bi cur dîtinên me yên ji bo çareseriyê lêkolîn dikin. Ez jî di vê mijarê de, pêwîstiya berpirsyariya xwe bi cih tînim û pakêteke min a ji bo çareseriyê heye. Niha li ser dixebitim. Hin kes dibêjin pirsgirêkê hewaleyê derve kirin şaş e û em xwe bi xwe pirsgirêkê çareser bikin. Ev dîtin û fikreke rast e û divê her kes piştgirî bide vê fikrê." Ocalan di vê hevdîtina xwe ya bi parêzeran re bal kişandibû ser helwesta partiyên siyasî yên tirk û CHP û MHP bi zimanekî tund rexne kiribûn.

Banga ji bo Erdogan

Rêberê PKK'ê Ocalan di hevdîtina xwe ya ku 8'ê nîsanê de pêk hatî de diyar kir ku hewldanên tasfiyekirina PKK'ê wê bêencam bimînin û ji rêvebiriya tirk û hêzên pêwendidar xwest ku dev ji hewldanên tasfiyeyê berdin. Ocalan bangeke taybet li Serokwezîr Recep Tayyip Erdogan, CHP û partiyên muxalefetê yên tirk kir û got: "PKK'ê heta hezîranê dem daye. Baş e. Em ê jî li gorî wê tevbigerin. Heger bi hewldanên tasfiyeyê nêz nebin û di çarçoveya gotinên me de gav biavêjin, wê jî vê hemî alî kêfxweş bibin".

Ocalan anî ziman ku ew aligirê çareseriya demokratîk, ne aligirê veqetînê ne û got: "Heke di hewldanên tasfiyekirina PKK'ê de israr nekin, gavan biavêjin, wê karibin pêşiya şer, pevçûn û rijandina xwînê bigirin û rê li ber çareseriyê vekin".

Parêzer çûn Îmraliyê

Parêzerên Rêberê PKK'ê Abdullah Ocalan, Mehmet Nuri Denîz, Asya Ulker û Burhan Bugday ji bo bi muwekîlê xwe re hevdîtina asayî ya heftane pêk binin duh çûn navçeya Gemlik a Bursayê. Parêzer piştî muameleyên li Fermandariya Cendirmeyan a Gemlîkê ji bo hevdîtina bi miwekîlê xwe re çûn girava Îmraliyê.

DTP'ê pirsgirêkên cotkaran pirsîn

Parlementera DTP'ê ya Stenbolê Sebahat Tuncel bi boneya 14'ê Gulanê Roja Karkeran pirsgirêkên karkeran anîn Rojeva Meclisê. Parlementera DTP'ê ya Stenbolê Sebahat Tuncel bi boneya 14'ê Gulanê Roja Karkeran pirsgirêkên karkeran anîn rojeva Meclisê. Tuncel di pirsniyarnameya bi daxwaza bersivandina Wezîrê Gund û Çandiniyê Mehdî Eker da Serokatiya Meclisê de balkişand ser pirsgirêkên karkeran. Tuncel ev pirs ji Eker kirin:

- Ji bo çereserkirina pirsgirêkan li gorî herêman bernameyên we yên taybet hene?
- Xebatek wezareta we ya ji bo yekîneyên karkeran baştir bixebitin li gorî şert û mercên demê tedbîrên zagonî tên girtin?
- Li Meletiyê bendavên bi armanca avdaniyê tên çêkirin kîjan in?
- Ji bo çareserkirina pirsgirêka karkeran ên têkildarî avadaniyê heta niha çi hatiye kirin?
- Projeyên we yên berbiçav ên piştî niha çine?
- Ji bo çareseriya pirsgirêkan di navbera sendîqayan, odeyên pîşeyan û Wezareta we de hevkarî heye?
- Derbarê virûsa 'Şakra' a li Meletiyê ziararê dide cotkaran de agahiya we heye? Ji bo astengkirina vê virûsê hûn tiştek dikin?"

ENQERE

'Di pirsgirêka kurd de gava yekê diyalog e'

Rewşenbîrên ku daxuyaniyên di van rojên dawî de têkildarî çareseriya pirsgirêka kurd ji aliyê Serokomar Abdullah Gul û hin rayedarên din ve hatin dayîn nirxandin, bal kişandin ku ji bo çareseriya gava yekê divê diyalog be. Rewşanbîran, destnîşan kirin ku ji bo çareseriya pirsgirêka kurd gava yekem dîyalog e û ji bo çareseriya mayînde pêşniyar kirin Makeqanûn bê guhertin.

Ji Bernameya Demokratîkbûnê ya TESEV'ê Lêkolîner Dîlek Kurban: Tişta herî bi wate ew e ku hikûmet bi DTP'ê re têkve nava diyalogê. Di rewşek pevçûn dom dikin de ne mimkûne aştî pêk bê. Ji ber vê yekê divê herdu alî jî çekan bêdeng bikin. Ji bo bêdengbûna çekan pêwîste gav bên avêtin. PKK xalek girînge. Ji bo PKK çekan deyne lazim e serarastkirinên qanûnî yên teşvîk bikin bên çêkirin.

Rojnameger Etyen Mahçupyan: Divê hemû alî li dora maseyekê bên cem hev. Dê kî li ser maseyê rûnên ev mijarek cuda ye, lê divê zûtirî demê ev yek pêk bê. Ya pêşwîst ew e ku bê şert bikaribin biaxivin.

Dadgerê Teqawît Albay Umît Kardaş: Çareseriya pirsgirêka kurd û heta pirsgrêkên din jî dê bi makeqanûnek nû mimkûn be. Heta makeqanûnek nû neyê derxistin pirsgirêka kurd bi 2-3 guhertinên sembolîk çareser nabe.

Parêzer Sezgîn Tanrikulu: Daxuyaniyên ji aliyê Murat Karayilan ve hatine dayîn girîng in. Bi nirxandina lihevkirinê dê li hevkirina ji bo çareseriyê pêk bê. Bi vê yekê dê bingehê axaftinê bê avakirin. Ji hêla kesên siyasetê dikin ve ev yek girîng e. Pirsgirêka kurd pirsgerêkek dewletê ye. Ji ber vê yekê divê Serokomar Gul divê mijarê de rolek hîn çalaktir bilîze. Lazim e gavên hîn berbiçav bavêje.

Prof. Dr. Mîthat Sancar: Nîşanek girîng a ji bo niyetê, daxuyaniyek berbiçav a ji bo naşandana vînê, gavên biçûk û jest pêwîst in. Tenê gotin ne bes in. Lazim e Serokomar, Serokwezîr û Serfermandarê Giştî niyeta xwe ya ji bo çareseriyê nîşan bidin. Ji bilî metodên tasfiyekirinê û teslîmiyetê divê niyeta xwe ya ji bo bêçekirinê nîşan bidin. Lê hîn li holê tiştek berbiçav tuneye. Gotina 'Dê tiştên baş bibin' berî niha jî hatibû dubarekirin. Ez hêvîdar im li pişt van gotinan amadekariyek hebe. Serokomar înîsiyatîfê bigire destê xwe dê girîng be. Bi rastî ez bawer nakim ku hikûmet di vê mijarê de bi serê xwe helwestek bi biryar nîşan bide. Partiyên din jî hene. Qismek rayagiştî pêkutiyê dike. Eger bi rastî Gul bi işaretên girîng, bernameyek girîng tevbigere dê feyteyek mezin bide.

Prof. Dr. Dogu Ergîl: Di pirsgirêka kurd de sendruma 'deja ju' ango ev tişt berê jî çêbûbû tê jiyîn. Berê tiştek çêbûye û ew tişt tim tê dubarekirin. Em niha di rewşeke wisa de ne. Lê rastî ew e ku li ber tîrêjên rojê tu tişt venamirin. Belê ev gotin (gotinên Gul) civakê rehet dikin. Lê ez ê li livûtevgerê binêrim. Di livûtevgerê de guhertinekê nabînim. Em ketine dewreyeke psîkolojîk. Em bi xwe, xwe teselî dikin. **STENBOL / DÎHA**

Etyen Mahçupyan

Sezgin Tanrikulu

Dogu Ergil

DTP'iyan got em jî şirîkên heman sûcî ne

DTP'a Îzmîrê, bi armanca piştgirî dayîna 53 DTP'iyên ku di çarçoveya operasyona di 14'ê nîsanê de hatin girtin, bi daxwaznameyê diyarkirin ku rêveberên wan bi çi tên suçdar kirin ew jî wan sûçan pêk tînin û daxwazname ji Dozgeriya Komarê ya Amedê re şandin.

Komek endamên DTP'a Îzmîrê bi armanca piştgiriya 53 DTP'yiyên di operasyona di 14'ê nîsanê de hatine girtin li ber Sumerbanka Kevin a Konakê hatin cem hev. ÎHD, SDP, YDG-M, TZPKurdî, NÇM û endamên TAYD-DER'ê jî di nav de gelek kesan bi armanca piştgirî dayîna 53 rêveberên DTP'ê yên ku di çarçoveya operasyona 14'ê nîsanê de hatin girtin, daxuyanî dan çapemeniyê. Li ser navê saziyan Alikarê Serokê DTP'a Îzmîrê Duzgun Bulak, daxuyanî xwend û diyar kir ku hevgirên sûcê rêveberên DTP'ê yên ku di 14 nîsanê de hatin girtin nin û wiha got: "Piştî hilbijartinên herêmî AKP'ê encamê hilbijartinê hezm nikir û saziyên dewletê li hemer gelê me û partiya me dest bi girtinan kir. Wek pariya gel tû êrişên wiha bê bêzar nakin. Emê tekoşîna xwe ji ya herdemê bêhtir zêde bilind tir bikin."

Piştî daxuyaniyê girse ber bi Postaxaneya Konakê ve meşiyan û ji Dozgerê Komarê yê Amedê daxwazname yên xwe îxbar kirinê şandin. Her wiha ji bo DTP'yiyên girtî ji 2 hezar û 500 qartên piştgiriyê hatin şandin. **ÎZMÎR**

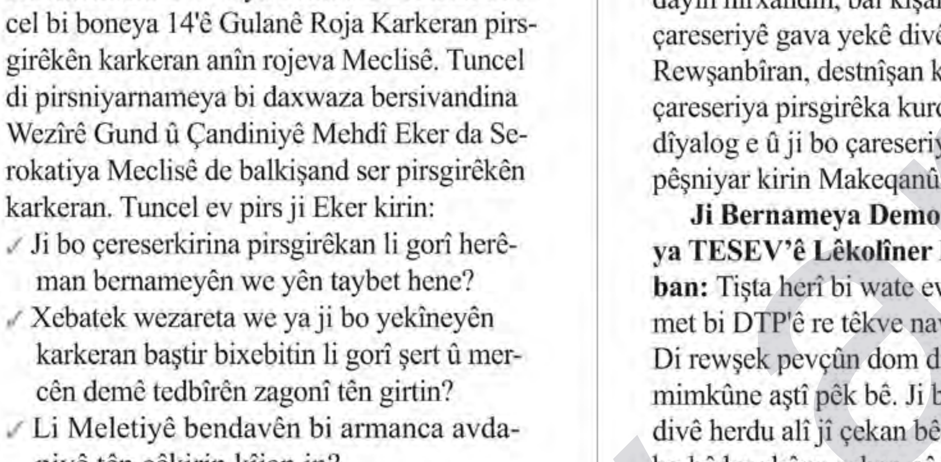

Kurdên li Mêrsînê dijîn dikevin grevê

DTP'a Mêrsînê ji bo protestokirina zextên li ser DTP'ê amadekariyên xwe bi dawî kirin. Greva birçîbûnê ya ku îro dê bi beşdariya bi hezaran kesî dest pê bike, çavlirêye ku bibe greva birçîbûnê ya herî mezin. Serdokê DTP'a Mêrsînê Ramazan Ekîncî bangî nûnerên saziyên sivîl û hêzên demokratîk kir ku piştgiriyê bidin greva birçîbûnê. Greva birçîbûnê ya bi şîara 'DTP'ê bêdeng nekin, çekan bêdeng bikin' pêk bê, îro dê li beravahiyê DTP'a Akdenîzê di çadireke ku hatiye vedan de destpêbike. **MÊRSÎN**

Almanya dê li çekên xwe bigere

Heyeta ji Almanyayê hate gundê Zankirtê lêkolîna xwe ya der barê komkujiyê de berdewam dike. Heyetê daxuyanî ku Civaknas Martîn Dolzer dê bê li herêmê lêkolîn bike ka çekên Almanyayê li herêmê di nav kurdan de tên bikaranîn an na?

Heyeta li ser navê Komîsyona Karên Derve ya Meclisa Almanyayê û Parlementoya Federal a Ewropayê hatî Zankirtê xebatên xwe yên têkildarî bûyerê didomîne. Heyetê daxuyaniyek nivîskî weşand û diyar kir ku di rojên pêş de Civaknas Martîn Dolzer dê bê li herêmê lêkolîn bike ka çekên Almanyayê dayîn Tirkiyeyê li derveyî peynanan di nav civaka kurd de bikar tîne an na? Di daxuyaniyê de hate destnîşankirin ku ji bo vê yekê dê bi parazvanên mafên mirovan, şaredar û siyasetmedarên herêmê re hevdîtin pêk bên. **MÊRDÎN**

Riyên pêşketina wêjeya kurdî -I-

Îro gelek lêkolîn û gotarên der barê wêje û nivîskariya kurdî de li holê ne. Her mijareke her nivîsekê di cihê xwe de xwedî nirxek e. Her xwêdanek û her gotarek ji hêla xwe ve pirsekê yan komeke pirsan hiltîne û li gorî zanebûn û derfetên xwe yên zanistî wan rave dike. Heta heke hinek pirs ji ber dijberiyên xwe neyên pejirandin jî dîsa ew bi tomeriya nakokiyên xwe ve dibin bingeh, ku mirov gotûbêjan bidomîne û rastiyê derxîne holê...

Gotûbêj bi gotûbêjan, lê mabesta me li vir tiştekî din e! Ya ku em di vê gotarê da dixwazin li ser biaxivin, ew pirsa wêjeyê bi giştî ye û di nav wê da jî pirsa taybetmendiyên avabûn û pêşketina wêjeya kurdî, riyên wê yên ber bi xwedîtin û xweguhartin û nûjenbûnê ve. Em ê hewl bidin di nav çarçoveya pêşketinên civaka kurdî de li ser avabûn û pêşketina wêjeya kurdî dîtinên xwe bi giştî bînin ziman.

Di dawiyê de em ê li ser rewşa wêjeya kurdî ya vê serdemê, zimanê wêjeyî û weşana pirtûkan jî rawestin.

***

Dema li ser wêjeya kurdî tê axaftin divê bê zanîn ku ew wêjeya gelekî bindest û qedexe ye. Ku çawa hêzên dagirker û serdest xwestine gelê kurd tune bikin, wisa jî her tişt kirine ku wêjeya wî wek wêjeyeke neteweyekê negihîje. Rastir dibû heke mirov bigota, ewan her tişt kirine û îro jî dikin, ku wêjeya kurdî çênebe û pêşnekeve. Wan hewl daye, ku hê di colangê de wê bifetisînin. Ji ber ku wekî ziman bingeha nasnameya neteweyî ye, wêje jî şêwazekî pêkanîna nasnameyê ye di jîyanê da. Wêje eynika pêşkevtin û dînamîka civakê ye- bi hêlên wê yên erênî û neyînî ve. Ew hêmanek e, bi kîjan neteweyê dîtin, raman û nirxên xwe yên jiyanê, hest û ramanên xwe bi hunera wêjeyê tîne ziman û bi wî awayî xwe baştir nas dike, dide nasandin û di civaka mirovayîyê ya giştî da netewebûna xwe diparêze û dide pejirandin.

Her çiqas jî em dikarin bibêjin, di dema xwe da serbilindîyên neteweyî yên wekî; Melayê Batê, Elî Herîrî, Melayê Cizîrî, Ahmedê Xanî, Goran, Cegerxwîn û yên wekî wan ji nav gelê me derketine, dîsa jî ji bo xatirê rastiyê, divê bê gotin ku

Ezîzê CEWO

wêjeya me wekî şêwazekî mitalekirina (ramankirin) civakî nivîşkan û lewaz maye. Û ev jî wek ku me li jorê jî got ji ber wê ye ku hêzên dagirker û serdest hemû riyên pêşkeftina civakî li ber gelê me girtine. Ji ber ku gelê me bi xwe bindest bûye, raman û wêjeya wî nikaribûye azad be. Û heke ji nav gelê me heçeyên(1) wêje û ramanê yên mezin derketine, wan wekî volkanekê dane der. Ewan ji bin derxûn(2), ber û zinaran, ên ku dijmin danîbûn ser devê beroşa raman û mitala me, bilqîn kirine û derketine ronahiyê. Û eger ew mezinahî, yên ku me li jor gotin, derketin jî tu derfet û rê ji bo wan venebûne, ku ew bibin hebûna civaka giştî ya mirovahiyê. Ev demek e dirêj e ji gelê kurd û cîhanê veşartî bûne, wek wan zêr û kevirên qîmetî, yên ku bi sedsalan di bin axê de mane.

Em îro dikarin bibêjin, ku heta nîveka sedsala XX'an ku navê wan mezinên me dizanibûn (an bihîstibûn), mirovê bikaribûya li ser tilîyên desteki bihejmarta. Û ji ber ku di nav civaka kurdî de tu kesî nikaribû bi zimanê dayikê û li ser bingeha çand û wêjeya neteweyî perwerdeya xwe destbaniya, gelek lawên gelê me, yên ku perwerdehiya xwe bi zimanên biyanî dîtine, bûne hebûn û serbilindiya neteweyên din (Baba Tahir, Nîzamî, Ahmed Şewqî, Yaşar Kemal, Selîm Bereket û gelekên din). Di dema xwe da Rojhilatzanê Soviyetî yê Mezin Îosîf Orbêlî hê di nîveka sedsala XX'an de nivîsiye ku gelê kurd keda xwe kiriye nav xezîna şaristaniya cîhanî ku vî gelî di bin navê îraniyan (farizan), tirkan, ereban, ermeniyan de gelek lawên xwe, yên wekî helbestvan, sazbend (mûzîsîan), serleşker ên bi nav û deng winda kirine û yên ku îro dîroka wan gelan dixemilînin.

Belê, gelê kurd keda xwe kiriye nav xezîna şaristaniya cîhanî. Belê, gelek lawên wî dîroka gelên cînar dixemilînin, lê dagirker û serdestan bi her awayî rê li pêşiya wan girtine ku ew nikaribin bi zimanê xwe, li ser bingeha çand û hunera neteweyî pêş bi kevin, ji ber ku bi tevî vê jî gelê kurd di nav xwe da hêz û derfet dîtine,ku raman û giyana neteweyî di nav wî de venemire. Dibe ku ev bi tevgerî nebûye jî, lê di bingeha xwe ya xwezayî da çand û hunera gelê kurd ew qasî bi hêz e ku qedexe û tevkujiyê nikaribûne rê li pêşiya rûdana çandî û hunerî bigirin.

Dagirkeran wêjeya nivîskî qedexe kirine, gelê kurd ya zarkî kiriye alternatîf, û bi zargotina gelêrî ra tevayî gelek helbest û destaneyên helbestvanên kurd ên sedsalên navîn bi zarkî di nav gel da geriyane (parçeyên destana helbestvanê bênav yê sedsala VII, Feqîyê Teyran, Ehmedê Xanî, Melayê Cizîrî û yên din).

Di rewşeke wiha da wêjeya kurdî, bi wateya peyva Wêje ya tam, nikaribû bighişta wê astê, ya ku ji bo neteweyekê tê xwestin. Lê ew toxim û zîl, ên ku di nava sedê salan da hatibûn reşandin û gihandin, bûn bingeh, ku di sedsala XX'an de wêjeya kurdî ji nû ve vedijîne. Guhertinên di cîhanê de û pêla tevgerên azadîxwaz ên kurdî bi xwe re pêwîstiya ji nû ve xwendin û li gorî serdema nû watedarkirina afrandinên klasîkên wêjeya kurdî derxistin holê. Û dîsa jî ji ber ku di welatê me de her tiştê me yê neteweyî bi astengî û qedexeyan re rûbirû bûn, dawiya sedsala XIX'an, destpêka sedsala XX'an zanista der barê kurd û Kurdistanê de, wêje û çapemeniya kurdî li derveyî welat riyên pêşketinê geriyan (Bexda, Yêrîvan, Qahîrê, Moskova, Roma, Sankt- Pêtêrbûrg, Şam û yên din)...

JÊRENOT:

(1) Heçe: Serê çiyayê bilind. Yê ku sal- dimdêre bi berfê pêçayî ye û di nav ewran de winda dibe û her kes nikare xwe bigihîne wan bilindayan. A ji wan mirovan re, yên ku di nav zanist, wêje, çand û hunerê da digihîjin destanînên mezin û bilind, bi wateyî dibêjin Heçe, ango, bilindayiya ku ji her kesî nayê xwe bigihînê.

(2) Derxûn: Devgîrk (qalpax) ê dizane ji xweliya kaxçîn çêkirî.

HÊVÎ Û EVÎN

An jî dildarî ne tiştekî hêsan e
ku mirov bikare bitehmîne an bide
tehmandin
ne hêsan e hezkirin lewre bi her awayî
hezkirin dixwaze bîr û bawerî
fedakarî wêrekî û dilawerî
vînek azad û dilek bêhêz û rûmetî
rastî û duristî
dilsozî û hezkirina apovanî
berî her tiştî ked û hewl û tehb dixwaze
ne hêsan e şexsiyetek sayanî
her kes nikare hez bike bi evîn û evîndarî
xwezî tu bana şayanê hezkirinê
belê, mirovê hezkirinê
xwezî min jî bizaniba
riya baxê evînê
dema ez ji çavên wî dipirsim
destê wî diricifîn
hestên wî difûrin
xweziya wî naçe xwarê
û dengê wî dilerize
di nava dilê xwe de dikelim
hêsirên dilê min mîna peşkên barana biharê
hûr hûr diniqutin ser birîna dilê min
dergûşa jiyanê di nava reşbîniya min de
bilûra tenêbûnê
poşmanî ye lorîna min, dizanim
ne evîn e her hezkirin
dîsa jî daxwaziyeke ji dilê min
evîneke şayanî
apovanî ji çavkaniya min

HACER XELîL YUSUF

balekani@hotmail.com
Îkram BALEKANÎ

Dinyaya Kurdan

Dinyaya kurdan ger we bala xwe dabê, em gelek caran ji bo rewşa hewayê gotina "Dinya" yê bi kar tînin. Wekî mînak em dibêjin: "Dinya pir xweş e, dinya pir germ e, dinya pir sar e û hwd." Heyran ma em li ber tenûrê rûniştibin,emê ji ku bizanin dinya germ e yan sar e? Gelo nebe ku germa tenûrê zêde ye û em meselê zêde mezin dikin! Yan jî di dinyaya xwe ya "biçûk" de em zêde xwe mezin dibînin û texmîn dikin ku em bûne "Saziya Metrolojiyê" ya cîhanî! Yan jî em di guhê ga de razane û haya me ji cîhanê nîn e. Em texmîn dikin cîhan hemû li derdora me dizivîre û gundê me cîhan e. Gelo bi rastî cîhan ew qas biçûk e yan jî em ew qas mezin difikirin! Gelo terîmeke din tuneye ku em bi kar bînin? Qey gotin nemane? Welhasil ji bilî me, tu kes ji bo rewşa hewayê "Dinya"yê bi kar nayîne. Balkêş e, em dibêjin dinya ewr e, dinya sahî ye, lê dema berf an baran dibare, em nabêjin "Dinya dibare". Em dibêjin baran dibare yan berf dibare. Lê dîsa em nexwazin em dikarin terka gotina dinyayê nekin, emê bêjin "dinya baranî ye"...

Çi dibe bila bibe, gotina "dinya" xweş e. Ji bo ku em neşibin gel û neteweyên li derdora xwe divê em bi kar bînin.

Di hêla 'sosyolojîk' de ev pêşketineke baş e. Kurd bi dinyaya xwe razî ne û cihê ku lê dimînin bi qasî cîhanekê qebûl in û jê hez dikin.

Wekî hûn dizanin bi dehan sal in ku zimanê kurdî hatiye qedexekirin.

Heta li Tirkiyeyê dihate gotin ku zimanekî wisa tuneye û dest bi gotina çîrokan dikirin. Sedemeke bingehîn a ku neteweyan ji hev cuda dike, ziman e. Lê qaşo lêkolînerên tirk digotin, kurdî ne serbixwe ye. Çawa ne serbixwe ye! Wele evqas serbixwe ye, heta tiştên di nava zimanê kurdî de di nava ti zimanên cîhanê de tunene. Me li jorê jî mînaka wê dît.

Ger bê bîra we ku sedîsed tê bîra we, 14, 15 û 16'ê gulanê rojên cejna zimanê kurdî ne. Jixwe bi vê yekê jî em îsbat dikin ku kurd û zimanê kurdî ji neteweyên din cudatir in. Heyran li hemû cîhanê rojekê cejnê pîroz dikin. Lê kurd, çil roj û çil şevan dawetê dikin, 7 rojan cejnê pîroz dikin, 25 rojan Newrozê pîroz dikin, hefteyekê 8 Adarê pîroz dikin, nizanim çi û çidikin! Niha jî 3 rojan cejna ziman pîroz dikin. Ez bawer im mirov bide ser hev û hesab bike, wê sal ji bo me deyîndar derkeve û têra pîrozbahiyên me nake. Ma êdî em çi bikin û çawa nîşan bidin ku ji gelên din cudatir in!

Ez bawer im dinya sar e, wê berf bibare ser dawiya nivîsa min...

HAWARA EYŞO

SÊLA SOR A EYŞO

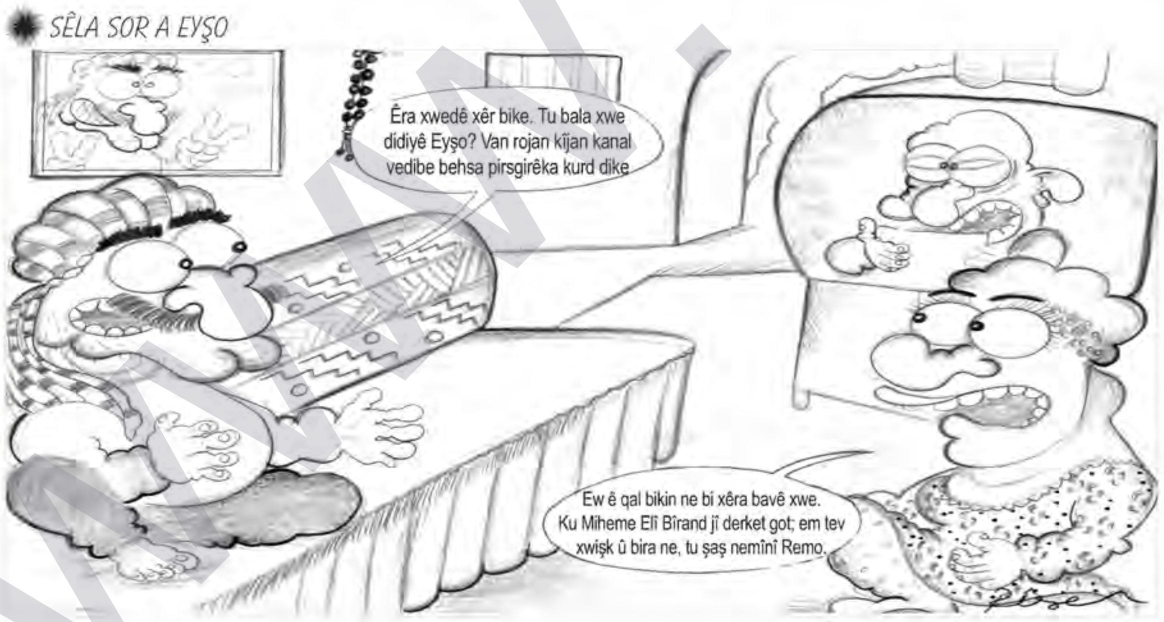

HER TIŞT QEDIYA MA ŞERÊ DÎKAN

ŞÎDETA LI DIJÎ ZAROKAN

KURMÊ DARÊ

www.arsivakurdi.org

Ji zarokan daxwaza zimanê zikmakî

Zarokên kurd destnîşan kirin ku ji ber ew bi zimanê dayikê bi hêsanî xwe tînin ziman, daxwaza perwerdehiya bi zimanê dayikê dikin. Civaknas Gulistan Akel da zanîn ku zarok dema bi zimanekî biyanî perwerdehiyê dibînin derûniya wan xira dibe

Zarokên êlihî, diyar kirin ku ew herî zêde xwe bi zimanê dayika xwe bi hêsanî tînin ziman û xwestin bi zimanê dayikê perwerdehiyê bibînin. Civaknas Gulistan Akel jî diyar kir ku zarok bi zimanê zikmakî civaka xwe nas dikin û bi zimanê zikmakî teşe digirin.

Zarokên êlihî ku bi salan e ji ber çewisandin û pişaftina pergala dewletê nikarin bi zimanê xwe perwerdehiyê bibînin, xwestin bi zimanê zikmakî perwerdehiyê bibînin. Zarokan bal kişand ser nakokiyên Hikûmeta AKP'ê û gotin ku li aliyekî TRT 6 weşana kurdî dike û li aliyê din nikarin bi zimanê dayikê perwerdehiyê bibînin. Zarokê bi navê Ahmet Akbulut ku diçe pola 6'emîn, destnîşan kir ku zimanê wan bi kurdî ye û perwerdehiya wan bi tirkî ye. Akbulut, diyar kir ku ji ber ew bi zimanê biyanî perwerdehiyê dibînin pir zehmetiyê dikişîne û di dersên xwe de ne serkeftî ye.

'Min qet tirkî nedizanî'

Xwendekarê bi navê Cuma Alokmen ku diçe pola 9'an jî da zanîn ku ew bi diya xwe, bavê xwe û derdorê xwe re bi kurdî diaxivî û bi tirkî nizanîbû. Alokmen wiha axivî: "Dema ez çûm dibistanê ez rastî zimanekî biyanî hatin. Min qet bi zimanê tirkî nizanîbû. Her tişt bi min xerîb dihat. Ji ber ku ez bi tirkî nizanibû di polê de her dem ez bêdeng dimam. Vê yekê derûniya min xira dikir. Min pir zehmetî û dijwarî dikişand. Ji ber ku min bi zimanê tirkî nizanîbû û dersên min xirab bûn min nedixwest ez biçim dibistanê. "Xwendekarê bi navê Diyar Okan ku diçe pola 6'an jî got ku ji ber gelek caran ew li sinifê bi kurdî axiviye, rastî neheqiyan hatiye.

Bandorê li ser derûniyê dike

Civaknas Gulistan Akel jî da zanîn ku ji avabûna komarê heta îro li Tirkiyeyê ziman têne qedexekirin. Akel, bal kişand ser gelek welatên Ewropayê û diyar kir ku li welatên Ewropayê bi gelek zimanan perwerdehî tê dayîn. Akel wiha got: "Li Swêdê li gorî îstatîstîkên salên 2002 û 2003'yan 138 komên bi zimanên cuda diaxivin hene. Ji vana 112 kom bi zimanê dayikê perwerde dibin. Zimanê dayikê li ser kesayetiya zarokan bandoreke mezin çêdike. Zarok dema bi zimanê biyanî perwerde dibînin derûniya wan xira dibe û kesayetiya wan xira dibe. Tenduristiya wan xira dibe. Li Tirkiyeyê zarokên kurd heta 7 salî zimanê dayikê fêr dibin û diaxivin. Piştî 7 saliya xwe jî li dibistanê fêrî zimanê tirkî dibin. Ev yek li dijî zanist û pergala perwerdehiyê ye. Divê ev yek bê serastkirin." Akel, anî ziman ku zarok bi zimanê dayikê xwe û civaka xwa nas dikin û axaftina xwe wiha bi dawî kir: "Li Tirkiyeyê ji xeynî zimanê tirkî hemû zimanên din qedexe ne. Ev yek jî gelek pirsgirêkên civakî û derûnî bi xwe re tîne. Divê her kes bi zimanê xwe perwerde bibîne. Ev yek hem ji bo tenduristiya kes û hem jî ji bo tenduristiya civakê pir girîng e." **ÊLIH / DÎHA**

Bernameya Kurd Derê ya Cejna Zimanê Kurdî

Serokê Kurd Derê Ahmet Aday, bernameya xwe ya tekîldarî Cejna Zimanê Kurdî diyar kir û bang li hemû kesên di mijara ziman de bihîstiyar in kir ku tevli bernameyê bibin.

Cejna Zimanê Kurdî ku ji aliyê Kongreya Neteweyî ya Kurdistanê ve di 2006'an de hat îlankirin dê bi çalakiyên cur bi cur bê pîrozkirin. Li Enqerê dê di çarçoveya Cejna Zimanê Kurdî de çalakiyên cur bi cur werin lidarxistin. Di 15'ê meha gulanê de bi pêşengiya TZPKurdî dê pîrozbahiyên Cejna Zimanê Kurdî li saziya Kurd Derê dest pê bikin. Di 16'ê gulanê de jî nivîskar Selîm Temo, parlamenterên DTP'ê Hamît Geylanî, Osman Ozçelîk û zimanzan Zulkuf Ozkan (zaravayê dimilkî) dê li salona ÎMO panela bi mijara "Dewlemendiya kurdî" bê lidarxistin. Di çarçoveya pîrozbahiyên Cejna Zimanê Kurdî de KURD DER di 21'ê gulanê de dê listika koma şanoya Şaredariya Bajarê Mezin a Amedê ya bi navê "Mala Dînan" li Navenda Hunera Ekînê li dar bixe. Serokê Kurd Derê Ahmet Aday, bang li kesên ku di mijara kurdî de bihîstiyar in kir ku tevli bernameya wan bibin. **ENQERE / DÎHA**

Li Eskîşehîrê ji ciwanên YDG-M'ê xebata 'kurdî'

Ciwanên endamên Meclîsa Ciwanên Demokratîk û Welatparêz (YDG-M) a DTP'ê yên Zanîngeha Anadoluyê di bin navê Yekîneya Çand û Hunerê de bi slogana, "Hişmendiya hevpar a kurdan" bi armanca pêşvebirina zimanê kurdî xebatên ziman, muzîk, sînema û şanoyê dimeşînin.

Ligel zordariyên li ser ziman û çanda kurdî jî ciwanên kurd hewl didin çanda xwe dewlementir bikin. Ciwanên YDG-M'ê yên xwendekarên Zanîngeha Anadoluyê di bin navê Yekîneya Çand û Hunerê de bi slogana, "Hişmendiya hevpar a kurdan" xebatên ziman, muzîk, sînema û şanoyê dimeşînin. Ciwanên atolyeyên muzîk, wêje, sînema û şanoya kurdî vekirin, bi armanca zimanê kurdî hîn bibin dest bi kursa kurdî kirin. Ciwanên panelên têkildarî çanda kurdî jî amade dikin, li ser mîtolojî û felsefeya bi kurdî jî lêkolînan didomînin. Ciwanên van xebatên xwe bi komîsyonan dimeşînin, dixwazin di hemû qadan de kurdî û çanda kurdî bi pêş bixin.

Çandeke dewlemend e

Ji xwendekaran Ethem Çakir got ku heta niha kurdologên ne kurd li ser çanda kurdan xebat meşandine û wiha got: "Van kesan heyraniya xwe ya li hemberî çanda kurdî her tim aniye ziman. Divê em jî êdî vê çanda dewlemend biparêzin û pêşve bibin. Ji bo vê wezîfeyeke mezin dikeve ser milê ciwanên kurdan." Çakir diyar kir ku xebatên wan li ser esasê dilxwaziyê dimeşin û wiha domand: "Bi niqaşan û hilberînê em çanda xwe hîn dibin. Piştre me Yekîneya Çand û Hunerê ava kir, berî her tiştî me dest bi vekirina atolyeyan kir. Li ser ziman, çand, dîrok, muzîk, sînema û şanoya kurdî me atolye vekirin." **ESKÎŞEHÎR / DÎHA**

Hejmara *Tîroj* a nû derket

Kovara çand û hunerî Tîroj ku du mehan carekê derdikeve, hejmara gulan-hezîranê bi mijarên balkêş derxist.

Di hejmara kovara Tîrojê ya meha gulan-hezîranê de jî pênûsa Yucel Sarpdere bi sernavê, "Hilbijartina kurdan" dosyayek cih digire. Her wiha Erdogan Aydin, Yuksel Genç, Vahap Coşkun, Ahmet Yaşaroglu û Sîbel Ozbudun bi nivîsên xwe encamên hilbijartina 29'ê Adarê bi berfirehî dinirxînin. Karîkatura Halîl Încesu li ser lêdana zarokê li Colemêrgê çêkirî jî balê dikişîne. Her wiha gelek nivîsen din ên li ser çand û hunerê di kovarê de cih digirin. **STENBOL**

'Memê Alan' derdikeve tûrneyê

Navenda Çanda Mezopotamyayê (NÇM) bi Koma Dansê ya Memê Alan xwe ji tûrneya Tirkiyeyê re amade dike. Koma Dansê ya NÇM'ê dê sahneya xwe ya yekemîn li Navenda Çandê ya Selahattîn Akçîçek pêşkêş bike û piştre jî li gelek bajaran derkeve pêşberî şanohezan.

Destana Memê Alan ku di wêjeya kurdî de cihekî taybet û girîng digire ji aliyê Koma Dansê ya NÇM'a Îzmîrê ve bû lîstik. Destana ku derhêneriya wê ji aliyê Hamîde Yuksel û koreografiya wê jî ji aliyê Rojîn Onurlu ve hatiye amadekirin cara yekemîn li Navenda Çandê ya Selahattîn Akçîçek derdikeve pêşberî temaşevanan. Destana Memê Alan ku bi sedsalan e bi riya dengbêjiyê heta îro hatiye, li NÇM'a Îzmîrê ji aliyê Koma Dansê ku ji 20 kesan pêk tê hate amadekirin. Berhema destana Memê Alan ku ji aliyê çand û folklorê ve pir dewlemend e, ji aliyê kurdolog Roger Lescot û alîkariya Celadet Bedirxan wergerî zimanê fransî hate kirin û li Lubnanê hate weşandin.

Bi her kesî bidin nasandin

Derhênera lîstikê Hamîde Yuksel, diyar kir ku Destana Memê Alan ji aliyê paşeroja çanda kurd ve çavkaniyek pir dewlemend e û wiha got: "Li Mezopotamyayê çand, wêje û folklora gel ji aliyê pergalê ve hate windakirin û înkarkirin. Lê, em dixwazin bi vê xebatê dîsa wê dewlemendiya Mezopotamyayê derxin holê û zindî bikin." Koreografa lîstikê Rojîn Onurlu jî diyar kir ku ekîbê wan ji 20 kesan pêk tê û wiha got: "Piştî em pêşandana lîstikê li Îzmîrê pêşkêş bikin, em ê derkevin tûrneya Tirkiyeyê."

Lîstikvanê ku rolê Mem dilîze Sedat Çoban jî daxuyand ku gelê Mezopotamyayê li gel hemû înkar û îmhayê çanda xwe heta îro zindî hiştiye. Çoban, destnîşan kir ku divê karakterê Mem wekî serhildana li hemberî înkarê bê dîtin û wiha got: "Mem li hemberî asîmîlasyonê têkoşîn daye. Divê bi taybetî kesên koçber bûne, destana Memê Alan ji bîr kirine. Armanca me em kurd û hemû mirovên têne çewsandin bi nirxên wî re binin cem hev." **ÎZMÎR / DÎHA**

Li Amedê Rojên Fîlman

Li Amedê di navbera 15 û 17'ê gulanê de "3'yemîn Rojên Fîlmên Navneteweyî" dê bê lidarxistin. Di rojên filman de dê 40 fîlm ji sînemahezan re bêne pêşkêşkirin.

3'yemîn Rojên Fîlmên Navneteweyî bi hevkariya DSM, Klûba Sînemayê ya Amedê, Walîtiya Amedê, Odeya Dermanfiroşan, Odeya Bazirganî û Pîşesaziyê û Gun TV'ê pêk tê.

Navenda Hunerê ya Amedê (DSM) bi daxuyaniyeke nivîskî der barê "3'yemîn Rojên Fîlmên Navneteweyî" de agahî dan. Di daxuyaniyê de hate gotin ku 'Sînemaya Avrupayê' ya girêdayî DSM'ê ji roja hatiye damezirandin heta îro hunermendên herêmî, neteweyî û navneteweyî bi gelê Amedê daye nasîn. Di daxuyaniyê de hate diyarkirin ku li Amedê di 2 salên dawî de nêzî 50 fîlm û belgefîlm hatine afirandin. Di berdewama daxuyaniyê de wiha hate gotin; "Armanc ew e ku sînemavanên herêmî bigihin hev û berhemên wan bên pêşkêşkirin. Di 2007'an de di Rojên Fîlman de 52 fîlm hatibûn nîşandan. Di sala 2008'an de nêzî 4 hezar kesî fîlm temaşe kiribûn. Îsal nêzî 40 fîlm dê ji bo temaşevanan bên pêşkêşkirin." **AMED / DÎHA**

www.arsivakurd.org

Ji bilî karê xwe hemû karan dikin

Di Hefteya Hemşîreyan de rewşa hemşîreyan ku gelek caran li gorî pîşeya xwe nayên wezîfedarkirin, hate nîqaşkirin. Hemşîre ji bilî tedawî û xwedîkirina nexweşan, wezîfeya dermanfiroşî, îstatîstîkvanî û di depoyan de têne wezîfedarkirin

A. Can DEMÎR – ÎZMÎR / ANF

Hemşîre ji bilî karê xwe bi hemû karan re mijûl dibin. Hemşîre gelek caran karê îstatîstîkvanî, dermanfiroşî, personeliya teknîkî û berpirsiyara depoyê jî dikin. Nezelaliya karê wan û xebata bi peyman, ewlehiya wan a kar dixe nava xetereyê.

Nurşen Coşkundemîr di sala 1995'an de di Nexweşxaneya Lêkolîn û Perwerdehiya Welidîna Jinan a Zanîngeha Egeyê de dest bi hemşîretiyê kir. Li Bursayê 9 salan xebitiye û li Bursayê di Şaxa Sendîkaya Kedkarên Xizmeta Civakê û Tenduristiyê de wekî endama lijneya rêveberiyê xebitiye. Di dema nobedariyê de Çoşkundemîr li ser pîşeya hemşîretî, xebatên xwe û zehmetiyên pîşeyê nêrînên xwe anî ziman.

Coşkundemîr, diyar kir ku wekî wardiya û nobedarî hemûhemşîre di nav hefteyê de 45 seatan dixebitin. Coşkundemîr, got ku qanûna tarîfa pîşeya hemşîretiyê dike hate qebûlkirin û wiha got: "di qanûnan de hate qebûlkirin lê rêzika pratîzekirinê hê jî derneketiye. Her wiha pîşe hatiye tarîfkirin. Li gorî tarîfê hemşîre divê li gorî gotina doktoran nexweşan tedawî bikin."

Dibin wezîfedarên depoyan jî

Hemşîre Nurşen Coşkundemîr, da zanîn ku gelek caran li gorî wê tarîfê hemşîre nayên wêzîfedarkirin. Çoşkundemîr, destnîşan kir ku gelek caran hemşîrê dibin dermanfiroş, îstatîstîkvan û wezîfedarên depoyê. Coşkun, diyar kir ku ji bilî tedawî û xwedîkirina nexweşan bi hemû belgeyên nexweşan re jî mijûl dibin. Coşkundemîr di beşa onkolojiyê de dixebite, lê ji bilî hemşîretiyê bi karê teknîkê re mijûl dibe û karê fermî dike û wiha axaftina xwe dom kir: "Karê ku min hejmart ne karê ku em bikin. Lê ji bo ku nexweş zirarê nebînin em hemû karan jî dikin. Hikûmet bi navê 'di tenduristiyê de guhertin' hîn qanûn guhertin. Wekî doktorên malbatê. vê yekê li ser pîşeya hemşîreyan bandorê kir. Her wiha nexweşxaneyên ku nexweşan wekî muşterî dibînin û nexweşxaneyên wekî kargehên tîcarî dinirxînin hemşîreyan jî wekî personel dibînin. Di nexweşxaneyên taybet de pere li gorî performansê tê dayîn û reqabeteke mezin derdixin holê."

Coşkundemîr, di axaftina xwe de bal kişand ser bernameya guherandina tenduristiyê û got ku ji ber vê pergalê tedawîkirina nexweşan her diçê zehmet dibe. Coşkundemîr, daxuyand ku di gelek rewşan de hemşîre rastî şîdeta malbatên nexweşan jî tên.

Rêvebera Şaxa SES'ê ya Îzmîrê Coşkundemîr da zanîn heke bersiva malbatên nexweşan neyê dayîn, hemşîre rastî şîdeta fîzîkî û psîkolojîk tên.

Hemşîre Nurşen Coşkundemîr bi xwesteka xwe pîşeya hemşîretiyê hilbijartiye û ligel hemû zehmetiyan ji karê xwe gelekî hez dike.

Nurşen Coşkundemîr

Di Roja Hemşîreyan de qordeleyên reş

Hemşîreyên ku bi boneya Roja Hemşîreyan li ber Nexweşxaneya Mêrdînê ya Dewletê hatin cem hev qordeleyên reş bi xwe ve kirin û bi qordeleyên reş bûyera gundê Zankirtê şermezar kirin û bertek nîşan dan.

Rêveberên şaxa ÎHD'a Mêrdînê, şaxa Egîtim Sena Mêrdînê, serokê Komeleya Hezkiriyên Hawirdorê ya Qoserê Memduh Çakar, Serokê Belediye Îşa Şaxa Mêrdînê Memduh Ozturk, Serokê Giştî yê SES'ê Dr. Bedriye Yorgun û gelek kesan piştgirî da daxuyaniya hemşîreyan ku bi boneya 12'ê Gulanê Roja Hemşîreyan li pêşiya Nexweşxaneya Mêrdînê hatibûn cem hev. Di daxuyaniyê de qordele û dowîzên reş hatin bikaranîn û pankarta 'Bila zêdetir jin û zarok neyên kuştin bila cerdewanî bê rakirin' vebû.

Rêvebera şaxa SES'a Mêrdînê Denîz Aslan li ser navê girseyê daxuyanî xwend û anî ziman ku ne ji ber krîza aborî ji ber bûyera gundê Zankirtê qordeleyên reş bi xwe ve kirine. Aslan anî ziman ku hê jî li herêmê pirsgirêk çareser nebûne û qetliamên jinan pêk tên û wiha got: "Herî dawî li gundê Zankirta girêdayî Şemrexa Mêrdînê jin, zarok û jinên ducanî hatin kuştin û qetlimek pêk hat. Beriya her kesî wekî xebatkarên tenduristiyê, me mudaxaleyî bûyerê kir û hê jî me tesîra derûniyê ya bûyerê ji ser xwe neavêtiye. Sedema vê wehşetê ew e ku çek didin kesên ku nizanibin ji bo çi, kengê û çawa wî çekî bi kar bînin. Ev wehşet edaleta hêzen çekdar, misyona cerdewaniyê nîşan dide."

Denîz Aslan diyar kir ku divê demildest cerdewanî bê rakirin û di vê mijarê de rayedar vexwendin ser kar. Piştî axaftina Aslan Seroka Giştî ya SES'ê Bedriye Aslan axaftineke kurt kir û pêkhatina bûyereke wisa bi çekên dewletê şermezar kir. **MÊRDÎN / DÎHA**

120 mexdûrên şîdetê serî li navêndê da

120 jin di nava 8 mehan de serî li 'Ji şîdetê re na' ya Navenda Piştevanî û Şêwirmendiya Hiqûqî ya Jinan a Meclîsa Jinan a Konseya Bajar a Yerel Gundem 21'ê daye.

Meclîsa Jinan a Konseya Bajar ya Yerel Gundem 21 faaliyeta 'Ji şîdetê re na' ya Navenda Piştevanî û Şêwirmendiya Hiqûqî ya Jinan a 8 mehan bi daxuyaniyeke çapemeniyê aşkera kir. Li ser navê Meclîsê rêvebera projeyê Muzeyen Akinci daxuyanî da. Akinci, diyar kir ku di meha îlona sala 2008'an de dest bi xebata projeyê kirine. Akinci destnîşan kir ku ofîsa projeyê her roj vekirî bû û tenê dawiya hefteyê bi telefonê xizmetê dane. Akinci, da zanîn ku 8 meh li ser projeyê derbas bû û wiha axaftina xwe dom kir: "Di nava 8 mehan de 120 jinan serî li wan daye û alîkarî xwestine. Ji sedî 97 jin bi şîdeta fîzîkî, devkî, derûnî, cinsî û aborî re rû bi rû mane. Alîkariya hiqûqî dane 120 jinan. 12 jin bi alîkariya navendê doz vekirine. Doz di çarçoveya berdan, xweparastin û kuştina bi hinceta namûsê de hatine vekirin. Di nava wan dozan de 2 doz jî dozêna ensestê ne." Akinci, destnîşan kir ku dê di pêşerojê de der barê projeya 'Ji şîdetê re na' de agahiyên berfirehtir bên dayîn. **AMED**

Muzeyen Akinci

Jinên Helepçeyê hîn jî reşpoşiyê girêdidin

Dayikên Helepçeyê hê jî cilên reş li xwe dikin. 21 sal berê Rejima Baas li Helepçeyê 5 hezar kes kuştin û bi hezaran jî birîndar kirin. Zarokên ku di wê demê de biçûk bûn niha mezin bûne û fem dikin ka çima dayikên wan cilên reş li xwe dikin.

Hemîdê 32 salî li bazara Altun ya Helepçeyê cil û bergên jinan difiroşe. Hemîd dibêje: 'Kêfa min ji cilên reş re tê û her cilên reş li xwe dikim. Reşpoşî li vî bajarî, bi wê çîroka tehl û trajediya ku hatiye serê xelkê bajêr ve girêdayî ye."

Karesat û malwêraniyê ewqasî jinên bajêr di nav cilên reş de veşartiye, niha ew bi xwe jî bawer dikin ku dilê wan bi vî rengî geş dibe. Hinek ji jinên bajarê Helepçe vê reşpoşiyê wekî peyameke wefadariyê ji bo rihê şehîdan dibînin.

Reş rengê şînê ye

Dilniya Mihemed, 25 salî ye û li kolanên bajêr bi çend cîranên xwe re rûniştiye, ji xwe re behsa dinyayê dikin. Dilniya diyar dike bêyî ku sedema wê bizane kêfa wê ji cilên reş re tê. Her wiha da zanîn ku hemû cilên wê yên malê jî reş in. Jineke din axaftinên Dilniya bi sedemeke din a reşpoşiyê dewlemend dike û didomîne: "Piraniya xelkê bajêr hejar in û nikarin her roj rengekî li xwe bikin. Lewre ji ber cilên reş ligel rengên din diguncin, piraniya xelkê cilên reş dikirin. Her wiha reş rengê şînê ye jî."

Li piraniya bajar û bajarokên Kurdistanê ew jinên ku kesên xwe yên xoştivî winda dikin, di dema şînê de cilên reş li xwe dikin. Gelek caran jî reşpoşî heta dawiya temenê wan didome. Di dema ciwantiyê de meta Fatîme ku tenê çarikeke reş dida serê xwe, lê niha temenê wê bûye 52 salî, piştî mirina hevserê xwe reş girêda û her çar werzên temenê wê bûne payîz wiha axaftina xwe dom kir: "Piştî mirina zilamê xwe min hemû cilên xwe kirin reş, ji niha û pê ve nikarim rengekî din li xwe bikim."

Cilên reş gelek têne firotin

Li gor Beşdar Selîmê dikandar rengê reş rengekî xweşîk e û pirê caran jê re tê gotin cilên reş gelekî li te tên. Beşdar 24 salî ye û ligel piraniya wan ciwanan hevra ye û bi baweriya wan êş û janên Helepçeyê, bi dirêjahiya dîrokê nehiştiye bajar ligel rengên din pêwendiyan girêbide.

Ekrem Osman jî xwediyê dikana cilên jinan e. Ekrem wiha axivî: 'Piraniya mişteriyên me cilên reş dikirin. Li vî bajarî cilên reş pir tên firotin. Sedema wê jî ew karesat û bûyer in ku ji salên heftêyî ve heta niha hatine serê xelkê bajêr."

Pisporên bi warê derûnî bi awayekî din rengê reş rave dikin û dibêjin diyartirîn sedema reşbîniyê ye. Di vê derbarê de pisporê derûnzaniyê Awat Nesrulla got: "Zêdebûna reşpoşiyê li Helebçê ew e daniştvanên bajêr li beramber jiyan û pêşeroja xwe reşbîn in. Mirov dikare civakê bi cil û bergên wan bixwîne."

Bi baweriya pisporê navborî, sedemeke din a reşpoşînê li bajêr bandora ferhenga Îranî ye. Ji ber ku Îran nêzîktirîn sînor e li devera Helepçeyê. Der barê bandora rengê reş de li ser meseleyên derûnî jî Awat Nesrulla wiha dirêjî da axaftina xwe: "Bêguman bandora rengê reş heye. Reşpoşîn kesan westiyayî û dilteng pêşan dide. Ez ê pireke Londonê wekî mînak bidim ku rengê wê reş bû, xelkê bajêr fêr bûbûn diçûn ser wê pirê xwe diavêtin û xwe dikuştin. Lê piştî rengê pirê guhertin kesî nedît hinek xwe bavêjin xwar." **HELEPÇE** *(Rûdaw)*

Piraniya jinên Helepçeyê cilên reş li xwe dikin. Ji bo wan rengê reş rengê şînê ye.

Li ser menopozê bandora cigareyê zêde ye

Li gorî pisporan cigare li ser menopozê bandoreke neyînî dike. Divê jin di vê mijarê de baldar bin. Endamê Beşa Zanyarî ya Welidînê û Nexweşiyên Jinan a Zanîngeha Stenbolê Prof. Dr. Faruk Buyru, bal kişand ser cigareyê û nexweşiya menopoza zû. Prof. Dr. Buyru, diyar kir ku cigare li ser hêkan gelek bandoreke neyînî dike û wiha axaftina xwe dom kir: "Jinên ku cigarê dikişînin zûtir menopoz dibin. Kalîteya hêkan bi temenê re girêdayî ye. Piştî 37 salî welidîn gelekî zehmet e. Tedawiya bebeka tup jî gelekî zehmet e. Her wiha cigare li ser menopozê gelekî bandorê dike. Ji ber vê sedemê divê jin dest ji kişandina cigareyê berdin. **STENBOL**

www.arsivakurd.org

Hawar
14 Gulan 2009
Pêncşem

Kuxikek an jî 20 hezar vîrus

Dema ku mirov carekê dikuxe an jî dibêhnije 20 hezar vîrus li der û dorê belav dibin. Pisporên sîngapurî di lêkolînekê de encamên balkêş bi dest xistin. Pisporan diyar kir ku dema ku mirov carekê dikuxe 3 hezar zere û bi van re jî 20 hezar vîrus belav dibin. Bi vê yekê jî rîsk heye ku bi taybetî kesên ku derzî li xwe nedane nexweş bibin. Pisporan diyar kir ku ev madeyên belav dibin li hewayê dimînin û mirovan nexweş dixin. Ji ber vê yekê jî pispor dibêjin dema ku mirov dikuxe divê devê xwe bigire. HONG KONG

Di bin şertên giran de dixebitin

Kurdên koçber li her derê di bin şert û mercên giran de dixebitin. Li Seyhanê karkerên kurd ên ku komira daran çêdikin dibêjin ji ber ku her tim di nava tozê de ne bi gelek nexweşiyan re rû bi rû dimînin

Li gundê Golbaşiya bi ser navçeya Seyhana Edeneyê karkerên ku darên porteqalê dişewitînin û komira daran (komira manqelê) çêdikin di bin şert û mercên giran de dixebitin. Karkerên komirê hemû kurdên koçber in û dibêjin ji ber ku alternatîfa wan nîn e, ew di vî karî de dixebitin. Ev kar bûye pîşeya wan.

Li Kurdistanê ji ber şer û pevçûnan gelek gund hatin valakirin. Valakirina gundan û pergala cerdevaniyê bi xwe re betaliyek jî anî. Kesên ku ji ber xizaniya di encama betaliyê de derketiye holê, ji welatê xwe koçî bajarên tirkan ên weke Edeneyê kirine. Kurdên ku koçî Edeneyê kirine di bin şert û mercên giran de dixebitin. Ji wan qadan yek jî hilberîna komira daran e.

15 sal in dixebite

Welatiyê bi navê Esat Soylemez diyar kir ku wî di sala 1993'an de bi malbata xwe re koçî Edeneyê kiriye. Ji ber alternatîfa wî nîn e ev 15 sal in di karê komirê de dixebite ango karkerê komirê ye. Wan bi malbata xwe re li qeraxa ocaxê komirê kon vedaye. Bi 3 zarok û hevserê xwe re di kon de dijî. Serê sibehê heta êvarê jî bi malbata xwe re dixebite.

Soylemez der barê mijarê de wiha axivî: "Em dara porteqalê diweşitînin û bi vî rengî komira manqelê derdixin. Di serî de daran berhev dikin û kom bi kom datînin. Piştre axê davêjin ser daran û ser wan digirin. Li jora daran kulekekê vedikin. Di binî de jî ciheke ku hewa bigire dihêlin û piştre jî agir pêdixin. Ev agir divê ji jêr ber bi jor hêdî hêdî pê bikeve. Ji ber vê yekê jî em her tim agir dişopînin. Ev kar nêzî 2 hefteyan didome. Agir dema ku dadikeve binî em bi naylonan ser agir digirin û nahêlin hewa bigire. 4-5 rojan jî bi vî rengî dihêlin. Agir bi vî rengî hêdî hêdî vedimire.

Soylemez diyar kir ku heke agir baş neyê pêxistin û kontrolkirin wê demê dê hemû darên derûdorê bişewitin. Ji ber vê yekê jî ew bi şev û roj dixebitin û nobetê digirin.

Soylemez got ku karê wan giran e û her tim toza komirê dadiqurtînin. Ji ber vê yekê jî ew bi nexweşiyên weke made, pişik û bêhntengiyê re rû bi rû dimînin.

Bi şev û roj dixebitin

Welayitê bi navê Yilmaz Bagiş jî diyar kir ku 12 sal in vî karî dike û wiha axivî: "di vî karî de ya herî giran nobeta bi şev û roj e. Ji ber ku heke ahenga agir xira bibe hemû keda me dê bi hewa biçe." Bagiş diyar kir ku komira daran di mehên adar û tîrmehê de tê hilberandin û li gorî sezonê ye. Bagiş got ku ew tona dara porteqalê bi 130 TL'î dikirin û piştî ku komirê çêdikin, wan tijî çewalan dikin û difiroşin. EDENE / DÎHA

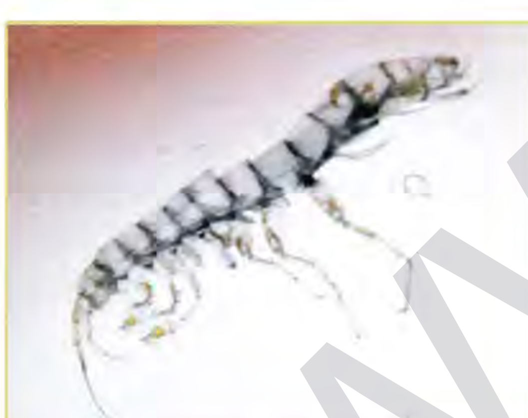

Sewaleke nû hate dîtin

Zanyaran li Edeneyê bi tesadufî sewaleke nû dît. Çavên wî tune ne û di bin erdê de dijî. Zanyarên Zanîngeha Trakyayê diyar kirin ku wan giyaneweke nû kişf kiriye û navê wî kirine "Niphargus Kirgizi." Zanyaran diyar kir ku wan ev sewala nû li zozanên navçeya Pozantiya Edeneyê dîtiye. Ev sewal bi tesadufî dîtine û tenê di bin erdê de dijî, dirêjbûna wî 2 santîm e û çavên wî tune ne. Zanyaran diyar kir ku der barê vî giyanewerî de tu agahî nîn in û ji ber vê yekê jî divê lêkolîn bê kirin. Her wiha zanyaran der barê vî sewala nû de gotarek jî nivîsandiye û gotara wan di kovareke zanistî ya almanan de hatiye weşandin. Dîsa ev giwanewer weke sewaleke nû hatiye qebûlkirin. EDENE

Riyên navçeyê tên çêkirin

Şaredariya Silopiyê ji bo çêkirina rê û peyariyên navçeyê xebat da destpêkirin. Di çarçoveya projeyê de rê û peyariyên gelek tax, cade û kolanan hatin çêkirin. Şaredarê Silopiyê Emîn Togurlu li taxên Cumhuriyet, Nuh, cadeya Demîrel, Onur û li kolana Cîhanê xebat kontrol kirin. Her wiha Şaredar Togurlu bi şêniyên taxan re jî sohbet kir û nêrîn û pêşniyarên welatiyan girt. Togurlu diyar kir ku nêrînên gel ji bo wan girîng in û ew ê biryarên xwe bi gel re bigirin. ŞIRNEX

Cilên neteweyî hatin pêşandan

Li hola muzaxaneya Sîktona ya navçeya Sîktonaya bajarê Stockholma Swêdê, navenda Destkirda Kurdî bi alîkariya televîzyona herêmî ya Silêmaniyê, civata çandî ya Swêdê, şaredariya navçeya Sîktonayê û Komeleya Têkel ya Çandan a li Swêdê cil û bergên neteweyî hatin pêşandan. Di pêşangehê de şaredarê navçeya Siktonayê, nûnerê balyozxaneya Iraqê , rêveberê mûzexaneya wê navçeyê, hejmarek ji xelkê Swêdê amade bûn. Di axaftinê de Şaredarê Sikotnayê kêfxweşiya xwe nîşan da ku di nav sînorên şaredariya wî de karekî çandî yê kurdî tê kirin û pêşangeh wekî karekî hêja nirxand. STOCKHOLM *(pukmedia)*

Cigare xewê diheriminê

Cigare û araq xewa mirovan diherimîne. Ji ber vê yekê jî pispor dibêjin ku 5-6 saet beriya razanê divê mirov xwe ji cigare û araqê dûr bigire.

Pispor diyar dikin ku xew parçeyeke jiyana rojane ya mirovan e. Ji bo tenduristiya zîhnî û fîzîkî tiştekî girîng e û mirovan zindî dihêle. Bêxewî dibe sedema qezayên trafîkê û yên kar ji ber vê yekê jî pirsgirêkeke gel e. Pispor diyar dikin ku divê dema xewa mirovan hat rakevin û xwe nedin zorê. Der barê vê mijarê de wiha tê gotin: Heke xewa mirov neyê divê nekeve nava nivînan. Saetên xewê divê neyên guhertin. Di rojên betlaneyê de jî divê mirov di heman demê de rakeve an jî rabe. Ji bilî van pêşniyaran jî pispor dibêjin ku odeya razanê divê bêdeng be û zêde ronahî lê tune be. Her wiha divê zêde germ an jî sar jî nabe. Heke xewa we bi şev neyê divê teqez di nava rojê de ranekevin. Cigare û araq ji ber ku zirarê didin mirovan nahêlin mirov bi rehetî rakeve. Beriya razanê xwarin divê neyê xwarin. Ji bilî vê jî bi awayekî bi rêk û pêk divê spor bê kirin. AMED

35 sal in serê xwe naşo!

Li Hindistanê bûyereke ku mirovan matmayî dihelê qewimî. Hindûyekî bi navê Kailash Singh ev 35 sal in serê xwe qet neşûştiye. Sedema vê yekê jî bawariyeke balkêş e.

Hindûyê bi navê Kailash Singh 63 salî ye û 7 keçên wî hene. Lê ew dixwaze kurekî wî hebe. Tê gotin ku ji bo kurê wî çêbibe 35 sal in qet serê xwe naşo. Ji bo ku kurê wî çêbe çûye gelek perestgehan û pir dua kiriye. Herî dawî jî kahinekî jê re ev pêşniyar aniye. Kahîn jê re gotiye heke ew serê xwe qet neşo dê kurê wî çêbe. Ew jî ev 35 sal in li benda kurekî ye. Li gorî nûçeyên ji çapemeniya Hindistanê hatine girtin Kailash Singh ji bo ku xwe ji bakterî û mîkroban biparêze êvarê agir pêdixe û li ber agir li ser piyan disekine. Bi vî rengî li benda mirina bakterinyan dimîne. Her wiha tê gotin ku ew ketiye çemê Ganjê jî lê piştî ku birayê wî jiyana xwe ji dest daye dev ji vê yekê berdaye. Di nûçeyên ku di çapemeniya Hindistanê de hatine weşandin de tê gotin ku Kailash Singh berê dikandar bûye. Lê ji ber ku bêhneke nexweş jê dihat kesek neçûye dikana wî û ew jî mecbûr maye dikana xwe bigire. DELHÎ

www.arsivakurdi.org